خيـــالي دنيا

((منثور اشعار))

د

Ketabton.com

قيام الدين خادم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کمپوزر خبري

ستاینې د لوی څښتن لره، چې د ټولو عالمیانو پالونکی دی. د ارواښاد قیام الدین خادم دا شهکار اثر (خیالي دنیا) چې ستاسو په لاسونو کې ده یو له هغو اثارو څخه ده، چې د پښتو ادب پرې ویاړ کوي. دا کتاب په ۱۳۳۹ کال کې د پښتو ټولنې لخوا چاپ شوی، چې یوه قلمي نسخه وه.

په لیکنو کې کومې ورانۍ چې وې، هغه د پښتو ټولنې لخوا تر ډېره بریده پوري سمي شوي، او د کتاب په پنځم مخ په جدول کې یې د پاڼې او کرښې له ګڼې سره سم لیکلي وې. خو لدې سره هم دا چې کتاب په قلم لیکل شوی وو نو زیاتره ځایونو کې متن پاک شوی، او لوستل یې ستونزمن وو.

بله نیمګړتیا یې دا وه چې د الفاظو او کلماتو تر منځ د مناسب واټن نه وو مراعات شوی لکه د کتاب په سریزه کې راغلي: (دادمنثورواشعارو)؛ چې د کلماتو تر منځ هیڅ واټن نه ترسترګو کېږي، او لوستل یې ګران کړي وو.

د دې لپاره اړتیا وه چې د اوسنۍ ټکنالوژۍ نه په ګټې اخېستو سره سم ټایپ شي تر څو د ادب د ګلبڼ ګلان یې په خورا آسانۍ سره لوستی وشي.

په دې مسوده کې نه یوازي کتاب کټ مټ راکاپي شوی بلکې ځینې متني (املایي) ستونزي یې هم تر ممکنه کچه له منځه وړل شوي دي. زیار ایستل شوی تر څو د پښتو پنځوګونې یا ګانې په سمه توګه وکارول شي چې په اصلي چاپ کې یې کارونه د پښتو له قواعدو سره سمون نه خوري، همدا رنګه د (ز او ځ) نا سمه کارونه په کتاب کې ځای ځای لیدل کېده چې پدې چاپ کې ورته ځېر کتنه شوې. د (دپاره، نمر او نمونځ) پر ځای له اوسنۍ معیاري پښتو سره سم (لپاره، لمر او لمونځ) راوړل شوی.

هیله مې ده چې ګران لوستونکې ترې پوره ګټه واخلي، نور نو خبري نه اوږدوم د کتاب لوستلو ته مو رابولم.

درناوی

کمپوزر: رحمت شاه فراز

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

زما سوال دا دی **7**

په محشر کې **11**

طلايي زنځير **13**

طلسمي ښار **16**

ای د خيبر غرونو ! **18**

اې خدايه زه يوازې يم **20**

د خپل هر فصل اجر **23**

اې د قلم خاوندانو **25**

نوي لياره **28**

د آسمانونو پورته خواته **29**

ښاپيرۍ او شاعر **30**

اشرف المخلوقات **32**

الهامات (استقلال او لجاجت) **34**

ګودر پېژندل **35**

نوی اکتشاف **37**

د ژوندانه درې خوا **38**

ګلان ټولول **39**

قافله **40**

يو هوښيار ماشوم **43**

دا مې ارمان شو **45**

اورکی **46**

د غوټۍ زندګي **47**

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

نور هم صبر وکړم ؟ 49
د اوښکو ارزاني 50
ناکامي 52
پټې اوښکې 53
سپلاني مرغۍ 56
بندي توتی 58
د ستورو دنيا 59
سېلاب 62
د ژوندانه طلسم 64
خوندور خوب 67
په خلکو مين 69
د کوترې صوفيانه ژوند 72
د ګلاب ګل 74
ای باغوانه 78
د دنيا وېش 81
مېنه نه کوم 83
د ماتما ګاندي افکار 84
زما نغمې 86
د سفر تياری 87
يوه پوښتنه 88
وروستۍ ورځې 89
د ژوندون مبارزه 90
زما دعا 91

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

زه شرمېږم.. 92
یوه آرزو 93
بد بخت خوب.. 94
د ودې چم 95
خوشحالي 96
د مرګ سره محبت.. 98
د خپل لاس ځولانه.. 99
د آزادۍ جنت 100
عبادت.. 101

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

دا مجموعه چې ستاسو په لاس کې ده، خيالي دنيا نومېږي. دا مو ځکه خيالي دنيا وبلله چې د شاعرانه تفکر دنيا يقيناً خيالي دنيا ده له همدې کبله خلک د شاعر افکارو ته په يو بل شان نظر ګوري.

په دې مجموعه کې چې زيات يې منثور اشعار دي، زما د خيال د عالم واردات راغونډ شوي دي، او څه پکې داسې اثار هم شته چې د نورو د افکارو ترجمه ده.

دا د منثورو اشعارو او آثارو ټوټې چې څنګه ماليکلې وې، هغه شان مې ترتيب کړې، يعني کوم وخت مې چې وغوښتل په کنايي صورت يې ټولې کړم، نو په هماغه اصلي صورت مې پرېښودې، لاس وهل مې پکې لازم ونه ګڼل. مګر کومې پارچې چې اخېستل شوي او ترجمه شوې دي هغو ته مې اشاره کړېده.

که خيالي دنيا د دذوقمدانو د روند نظر ځانته جلب کړي نو دا به زموږ کاميابي وي او د پښتو لپاره به زموږ زيار او زحمت ځای نيولی وي.

کابل – خادم مېنه ، ۳۰ د ثور ۱۳۳۸ قيام الدين خادم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما سوال دا دی

هلته د هوغه لوړ غره په لمن کې چې سپين سر يې د اسمان نيلي سقف ته ورته کړی، او د واورو کړې وړې لياري يې د ګڼو او لوړو ونو په منځکې تر نيمايي رانښکته شوي، او سپين زنځيري لښتي يې تېشکيل کړي دي.

دغه اوبه چې د هغې پلنې او هوارې تپې په سر راتېري شوي دي چې دوه شرقي او غر بي غرونو تر منځه تر ډېره امتداده احاطه شويده ، او د هغې په هره خوا يې نرمي نرمي شرشرې جوړې کړي دي.

دلته د دې شرشرو په هره ډډه چې د زرګونو قسمو مېوه دارې ونې ولاړې دي او د دغو جنګيو په منځ منځ کې ځای پر ځای داسې سپيني او سپيني ماڼۍ ښکاري، چې خلک يې د صبا د مرغانو په نغمو له خوبه پاڅېږي، او د ماښام د هوا په سړو او سېلو کې په ارام ويده کېږي.

دلته چې د ژمي ساړه او د اوړي ګرمي خپل شدت نښي ښکاره کولې تېرېږي. د امراضو جراثيم د دې ځای د لمر د وړانګو او د هوا د صفايي تاب نه راوړي او هلاکېږي، دلته د زور لښته د چا د ازادۍ جګ اورمېږ په تذلل نشي راټيټولی. دلته چې نه سرمايه شته او نه مزدور، او نه مفت خواره خلک په خود ساخته رسوخ د چا له جېبه وړيا پيسې په خپلو غوړو او ګرمو خبرو ابستلی شي اود بالمثل احترام نه پرته نور هېڅ شی د انسان په آزادۍ کې دخل نه کوي، دلته يوازې فطرت دی او د هغه غېږ نه تصنع شته او نه تملق.

زه دغه ځای نه غواړم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

هلته چې لوړي لوړي پخې ماڼۍ د سمندر په غاړ ولاړي دي، د سمندر لويې لويې چپې راځي او د هغو په پښو سر ږدي او بېرته ځي، خلک د بې پايابه درياب په شا د کشتيو په ذريعه د دنيا هري خواته درومي !

هر مازيګر زلميان او پېغلي په مخصوص ډول او سينګار د عيش او نشاط په کيفونو مسرور د دغه بحر په غاړه د تبسمونو او خنداګانو په امواجو کې مستغرق کېږي، او د دنيا دقايق په ناز او کرشمو شوق او مينه پرې کوي.

د دغه ځای خلک چې د بد امنۍ، ظلم او حق تلفۍ، بېځايه تحقير او کش مکش څخه کاملاً مطمئن دي، او د ګډ ګذران په يو وسيع او دامنه داره سلسله کې ژوند کوي.

هلته چې انسان د انسان غوښې نه خوري او هر سړی د خپل لاس په ګټلو فخر کوي، کوم ځای کې چې د خلکو قانون د خلکو د رفاه ذمه وار او د اشخاصو له صلاحيته ډېر پورته او محترم دی.

هلته چې افکار آزاد دي، او هر سړی د خپل لياقت او استعداد په مطابق ځان ته مشغله او کار پيدا کولی شي، هلته چې لياقت د اجتماعي خدمت په صلاحيت اړه لري، نه د چا او چا په خوښه او ذوق.

هلته چې ورځ په لمر، او شپه په برقونو پېژندل کېږي او انسان د انسان په مرسته او دوستۍ کې ژوند کوي، هلته چې اقتدار، د خلکو د آزادۍ او پېشرفت د پاره خدمت کوي او پخپلو قوي پنجو د علم، حق او حريت ستونی نه خفه کوي.

زه د غلته هم ځای نه غواړم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

هلته چې انسان په ۱۲۰ پوړه جګو اسمان خراشو عمارتونو کې او سېږي او د سپوږمۍ او ستورو سره خبري کوي د برق په زينو خېژي او کوزېږي، په ګلانو او باغونو کې اوسي، په ځمکه، هوا او بحر کې د بخار په شا ګرزي او د برق په وزرونو الوزي.

هلته چې جنسيت (ښځي توب او نر توب) د انسان د استعداد د بروز او تکامل او د ارتقايي جدو جهد په مخکې حائل نشي کېدی، هلت چې سواد او جهل د اسې عيب ګڼل کېږي لکه کفر ! هلته چې انسان خپل مقبوليت او رسوخ د ډېر زړونو په استرضا او خوشالۍ حاصلوي، نه په مکر، دغا او خوشامندو.

هلته چې آزادي د علم، پوهې، انساني احترام او اخلاقو معنا پيدا کړېده. هلته چې مشران خپل کشران د وېرې، ډار او خوف په زور نه اداره کوي، بلکې په محبت او مينه او خدمت سره يې قانع کوي.

هلته چې د قوت او شتو خاوندان په بې وزلو او محتاجانو رحم او مهرباني کوي هلته چې حسن او جمال، ظرافت او نفاست خپل آخرين مراحل طی کړي ميدان ته راوتلی دی، هلته چې انسان د انسان د بهترۍ فکر کوي نه د ځان د برترۍ، هلته چې انسان په مرض، خوف، جهل او غلامۍ غلبه کړيده او انسان په خپل اجتماعي قوت او آزاد روح د فطرت خزانې لوټ کړي، او په خپله خوښه او رضا ډېر عالي ژوند کوي.

ما ته دا ځای هم مه راکوه اې زما خاونده !

هغه چې د شاعر د خيال نه هم وسيعه ده او هلته چې عمارتونه د لعلونو، مرغلرو، زمردو او زبر جدو دي او د بې انتها لوړو ونو هره پاڼه هلته سوونه سازونه کوي او خوشرنګه او خوش الحان مرغان پکې الوزي، او پرې پيکره لاله رويان د دغه ځای د اوسېدونکو د خدمت لپاره حاضر ولاړ وي او هلته چې څه نفس غواړي او په څه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

ستر ګي خوږېږي ټول موجود وي ، هلته چې وږی موړ، سرمايه دار او مزدور، حاکم او محکوم، ملت او حکومت، جنګ او صلح، رقابت او حسد ، ډله او حزب، هېڅ وجود نلري. هلته چې نه عمل شته او نه نتيجه. نه څوک لوېږي او نه څوک وږېږي. هلته چې نه دردمند شته او نه د سوز ناله، هلته چې نه قوم شته او نه وطن، هلته چې نه څوک احتياج لري او نه حاجت روا پکارېږي. هلته چې خدمت بې معنی لفظ دی. هلته چې زړه شته خو درد به نه کوي. هو داسې زړه دی چې آرزو نلري، خوشالي شته خو بې غمه، خندا شته خو بې ژړا ، دا دنيا خو ډېر رنګېنه عجيبه او آرامه ده.

مګر زما سوال دا دی چې ماته د خپل مريض، بربنډ ، وږي او ناپوه قوم د مات زړه په کنډواله کې ځای راکړه، چې دلته د خدمت او سوزو ګداز په واسطه ستا د جمال د بېمثاله کرشمو ننداره وکړم.

زه دغه جنت غواړم اې زما باداره. ! !

کړه، خوګيانې ۱۵ د جوزا ۱۳۲۸ خادم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په محشر کې

راحاضر کړئ، دغه سړی چې په دنيا کې يې ډېر ژړلي او اوښکي يې تويې کړي دي ، ما ددغو اوښکو له برکته دی وباښه. ځه، زما جنت، ابدي نعمتونه، حورو او قصورو ته !

پښتو شاعر: اې زما خاونده ! اې د کائناتو خالقه ! ما په ډېر عجز او نياز ستا رحم، او مهربانۍ ستا داد او نعمتونه غوښتي دي، مګر نه يوازې د ځان لپاره. اې زما مهربانه باداره ! زما ناپوه، خوار او مظلوم قام ستا د رحم وړ دی،

لوی ښتن: ځه، قام دې هم درسره بوزه !

پښتون شاعر: اې زما ربه ! زما قام يوازې همدا نه دی، زما قام د خيبر کښته پورته، د سليمان غره نه لرو بر پروت دی. ظالمانو دوه نيمه کړی دی. که اذن وي چې غونډ او متحد يې ووينم – دغه دی زما سوال اې آقا !
لوی ښتن (په مسېدو) ځه، همدغسي زما خوښه ده. ای زما د غريب مخلوق محب او خدمتګاره !
پښتون شاعر : (د قام د وحدت ترانه وايي) روان شو !

د شاعر مېرمن: پاڅه، پاڅه اې سړيه په خوب کې هم ستا سندري دي، پاڅه صبا دی. لمونځ قضا کېږي ، پاڅه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خيال په عالم کې

مايو عاليشان ښکلی او باشکوه عمارت وليد چې د ننه يې سره او مزين مېزونه او چوکۍ ښکاري، ګورم چې په دغه چوکيو ځو تنه ځوانان ناست دي، او زما خواته په داسې وضع ګوري لکه چې غواړي چې هلته ورشم.

ما سره زما څو تنه ملګري همدي. دوی وويل: مونږ ته اشاره کوي. راځئ چې ورشو، ما ويل: څه يې کوو دا ځای زمونږ د پاره نه دی.

ملګرو وويل: د جهل نه علم ښه دی. مونږ ور وګرځېدو چې ورنږدې شوو ومو ليدل چې د دوی په مخکې نفيس نفيس قابونه ايښې دي. دوی جېبونو ته لاسونه کړل، هر يوه له جېبه کاشوغه راوېسته او لګيا شول په خوراک باندې....

يو له دوی څخه چې د دغه نورو مخکې ناست و، مونږ ته په خندا شو، ويل يې: راځئ کنه.

مونږ هم ورنږدې شو، ګورو چې دوی په ځمځيو کې يو څه را اخلي او خوري يې په دې کې وران ورېم راغی. مونږ يوتر بله وکاته او په نېولي ساه راووتو. زما حيرت هغه وخت له انتها څخه تېر شو چې ومې ليدل په دغو کسانو کې زمونږ ملګري هم شته.

جلال آباد ۵ حوت ۱۳۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

طلايي زنځير

په دې فولادي پنجره کې زه ولې اچول شوی یم، آخر زه خو هم انسان یم، او آزاد انسان!
بندي سوړ او سېلی واېست او دا پورته جمله یې ووېله.

بنديوان: دا نو ته، ولې پنجره ګڼې، دا خو ستا کور دی.

بندي: نه، دا کور نه دی، دا ګور دی.

بنديوان: ته باید په خپل روزانه کار وبار بوخت اوسې، او نور چرتونه باید ونه وهې.
بندي: دا نو زه څنګه کولی شم، چې په خوږ او درد اخته اوسم او خوږ نشم.

بنديوان: خوږ او درد څه معنی؟ زه نشم پوهېدی چې ستا مراد څه دی؛ او آزادي ته څه شي ته وايې؟

د خوب په وخت خوب، او د کار په وخت کار کولو کې آزاد یې نور نو څه غواړې؟

بندي: ته خو وينې چې په موږ څه حال دی. وګوره کنه!

بنديوان: که ته وږی یې، بربنډ یې، دا خو خدايي کارونه دي. توبه وباسه او خدای ته راجع شه.

بندي: دلته یوازې د ډوډۍ سوال نه دی. ډوډۍ د اور بشو وي که د ږدنو، مګر خبره دا ده چې زه خو هم انسان یم او آزاد پیدا شوی یم. نو دا چاپېره د فولادو سیخونه د څه پاره دي؟

زه ولې په خپله خوښه خپل خیرو شر نشم ټاکلی. آخر زما ګناه څه ده، او قصور مې څه دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

بنديوان: ما خو تا ته ويلي وو چې خپل کار کوه، چتې خبري څه فايده کوي ؟ چې نه کار هلته څه کار !

بندي: زه اوس پوه شوی چې زه بندي يم. زما ړومبی کار دا دی چې خپل ځان او خپل ورونه له بنده خلاص کړم او د آزادو مرغانو غوندې آزاد والوزم.

بنديوان: ګوره ستا اخلاق خراب شوي دي. که وانه ووښتې، سخته سزا به درکړی شي !

بندي: د حيات خوند آزادي ده. زه له آزادۍ محروم يم. د دېنه به لا سخته سزا بله څه وي ؟

بنديوان: دې بندي ته سزا لازمه ده، نېسئ يې.

بندي: بنديانو ورونو. هلئ، فولادي سيخان مات کړئ... ووځئ ، تاسې آزاد انسانان يئ، فساد مه کوئ.

او اصلاح ستاسو کار دی.

پنجره ماته شوه او بنديان راووته.

يو بندي: اوس به څه کوو ؟

بل بندي: اوس به ځو کنه.

دريم بندي: چېرته به ځو ؟

څلورم بندي: د سعادت سرحد ته.

پنځم بندي: نو ځئ چې ځه، بسم الله.

ټول بنديان: آه، زمونږ په پښو کې خو زنځيرونه دي.

د بنديانو مشر: آه، دا زنځيرونه خو زما په پښو کې هم دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

آه دا خو موږ په خپلو لاسو جوړ کړي، طلايي زنځير دی.
د بنديانو مشر وويل ، او بيا ټول غلي شول.

سنبله، کابل ۱۳۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

طلسمي ښار

چېرته د يو لوړ غره په څوکه جګ او محکم کوټ او حصار دی. په دې حصار کې دننه يو ښار دی چې له عجايباتو او غرائبو ډک دی. دلته د دنيا قيمت بها توکي، نعمتونه، لعلونه، مرغلري، جواهر، دانې اودولتونه موجود دي.
د حصار دننه او بېرن دروازې ټولې فولادي دي. او کلکې جندرې ورته پرتې دي. په دې سر مهره ښار د هېڅا لاس نه بر کېږي.

نه پوهېږم کوم يو د خدای دوست بنده په دې خبره څنګه پوه شوی وو چې دا حصارونه او دا جندرې ټولې طلسمي دي. دا طلسمونه په دې ماتېدای شي چې د دغه مملکت خلک ټول په خپلو پښو د کلا خواته راشي، ودرېږي او په يو اواز ووايي: ببرته شه د خدای په فضل.

د وطن خلک ټول وږي، تږي، بربنډ، يو دبل په اوږو سپاره او نارام وو، پلي د سپرو او سپاره د پلو له لاسه ! چې دا خبره يې واورېده، هر يو به پټ، پټ، غلی غلی پلی او سپور راته او غږ به يې کاوه. ببرته شه د خدای په فضل.

مګر د خدای دا فضل يوازې د يو کس يا څو کسو په نصيب نه وو؛ او خلکو دا زړه نه کاوه چې د ذاتي اغراضو څخه تېر شوي وای. په ګډه، پلي راغلي وای او په ګډه يې دا کاميابي حاصله کړې وای. په دې غږ چې: ببرته شه د خدای په فضل !

ورځې او شپې تېرېدې، دوی ټول په خوارۍ، ذلت او حقارت مبتلا وو. نه په مملکت کې روغه کوټه وه، نه روغ صورت، نه مړه ګېډه، نه روغه تنې او روغ زړه. مملکت د لعلونو او جواهرو څخه ډک وو. فقط همدومره وه چې دوی ټولو نه غوښتل چې ټول

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

آسوده شي. په شرافت ژوند وکړي. په خپلو پښو ودرېږي او په يو آواز وو ايي چې ببرته شه د خداى په فضل.

دا مملکت اوس هم شته. اوس هم پکې هماغه حال دى. د خداى هغه بنده اوس هم هماغه نارې وهي. مګر خلک نه غواړي چې يو د بل له اوږو کوز شي ، آسوده شي، او د خداى د فضل مستحق شي. ځکه نو تش په يوه خوله نه وايي: ببرته شه د خداى فضل !

کړه - خوګيانى ۲۲ د جوزا ، ۱۳۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای د خیبر غرونو !

بس کړئ، دا د بېلتانه وظيفه پرېږدئ.

پرېږدئ چې د يوې مور او يو پلار زامن سره په ديدار ماړه شي. په يو کور کې په يو انګړ کې دننه، تاسو د کوه قاف مثال څه له جوړ کړی دی ؟
را ټيټ شئ او په خپلو سينه ليار ورکړئ، هغه ميندو ته چې زامن يې تاسو يو تر بله پناه کړي دي. او هغه خويندو ته چې ورونه يې د هغو په بې آبي په خپل سرونو اورونه بلوي.
بس کړئ، د مينانو او عاشقانو په منځ کې رقيبانه سياست تر کومه ؟

مه کوئ، سر ښکته کړئ. هغه قوم ته چې په دنيا کې ستاسو شهرت د هغه د ننګ او آزادی مرهون دی. لېري شئ ، پرېږدئ دا ليارہ چې شل ميليونه زړونه ور نه هغه خوا دېخوا د پارې د درياب غوندې د ارمان او آرزو په اثر په جنبش کې دی.

اې د خيبر غرونو.

ای افغان د شهات او عظمت ډېرينو يادګارونو. ای د لويې پښتونخوا د مخ پوزې ! نور دوه سترګو د اشنايۍ او شناخت مانع مه کېږئ. وشرمېږئ، او د سپين غره او کونډ په شان په خپل سر اغيارو او بې ننګانو ځای ورنکړئ.

هو ، ورشرمېږئ او وو ېرېږئ، چې هغه طوفان راتلونکی دی چې په غرونو ، رغونو ، لوړو ژورو ، يوشان تېرېږي او نه پرېږدي هېڅ يوه لوړه چې څو يې ټيټه نه کاندي.

ای د پښتونخوا د زړه د لعلونو او جواهرو خزانې، بس کړئ، د پښتونخوا د تحقير او تذليل سبب نه شی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! بس. ! !

کړه، خوګیانی ۱۵ د جوزا – ۱۳۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې خدایه زه یوازې یم

زه پرېشانه او بې مرستې یم.

ورېږي ورېږې مرغۍ چې جوړه جوړه او سېلونه سېلونه ګرځي ماته ژړا راځي.

کوم وخت چې په صحرا کې ځربدونکی غوایي یو له بله ښکرونه ورته کړي، او د هر یوه به ډېره د هغه کومکیان راشي، نو زما په زړه کې د وینې لارې وشي.

پسرلی او منی چې زانې په پورته شنه فضا کې کتارونه کتارونه د یو مشر په رهنمایۍ د سفر منازل قطع کوي ، نو هغه وخت له خپګانه زما ستونی بند شي.
هغه وخت چې ووینم بلبلې به اتفاق د ټپوسانو د ضرر د دفاع لپاره په هغو غوټې وهي، او چرګه د چرګوړو د ساتنې په نیت د سپو او پیشوګانو د نوکانو خنجرونو ته ځان ورکوي، نو د نامیندګۍ توره تیاره ماته جهان تورتم کاندي.

آه زه یوازې یم. دښمنان رانه چاپېر دي. ځوک مې د مال او ځوک د سر په فکر کې دی. زه څه پوهېدم چې حق همېشه په قوه ساتل کېږي. زه څه پوهېدم چې ته زما مټ بازوی یې، زما د کاکا زویه. ما ویل چې ته زما رقیب یې. ما ویل چې ته ماته ضرر یې ! ما ویل چې زما تربور یې ! سر راپورته کړه اې زما عزیزه. ملا دې وتړه ای زما د شرف او ناموس ساتونکیه غېرتي وروره. ولې غږ نه کوې غلی پروت یې ! پاڅه پاڅه چې نور بې پته کېږي. ای زما ګرانه روکیه. آه خدای ما خپل ورور پخپله وژلی دی. آه زه دې و مرم زما ننګیالیه وروره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما کره مه راځه

ما د خوږ ژوند ورځې او شپې د ده په یاد تېرولې. د حیات ستغ او سپور مې د ده په تصور زغمل. ټولې ناوړه او ناخوالې مې په سر اخېستې ! ما ویل داسې یوه ورځ به راشي زه به دي وګورم، لېدلي، اورېدلي، لوستل او درک کړي به ټول ورته ووایم. ما ویل ده به ماته غوږ نېولی وي، او زه ورته د زړه ټولې غوټې وسپړم. رازو نیاز به ورسره وکړم. هو، دغه ورځ راغله – خو ده ما ته وویل:

ما کره مه راځه.

ما سره آرزوګانې وې، ما سره ارمانونه وو، ما سره د کلونو کلونو سودا وه. زما په ژبه ترانې – او زما په رباب کې نغمې وې، ما ویل دا به د ده به حضور کې عرض کړم. زما په څولۍ کې ګلان وو. زما په لاسونو کې هار وو. دا ما د ده په یاد جوړ کړي وو، خو چې زه ورغلم، ده ویل:

ما کره مه راځه.

زما خبرې، زما آرزوګانې، زما ارمانونه ټول پاته شوه ! اسرار، ونه ویل شول. رازونه پټ پاته شول. زما د آمالو ښیښنه په تېږه ولګېده ! زما زړه د پاچ ټیکرې وو چې د ګل په بوټې غوړېدلی وو، کوم وخت مې چې راغونډاوه، په اغزو کې تار تار شو او په لاس رانغی ! زما په سترګو کې اوښکې وچې شوې، کوم وخت چې ده وویل:

ما کره مه راځه.

ده ماته د پوښتنې فرصت رانکړ ! ده زه ملامته نکړم ! یو تر بله پوه نشوو ! نه پوهېږم چا لمسولی وو !

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

چا بد پوه کړی وو ، يا زه په ادابو پوه نشوم ! لاسونه مې يې ښکل نکړل. ما ويل زړه په زړه آئينه دی.

ما ويل ماسره اخلاص دی، تصنع څه په کار. خو زما ستونی بند شو ، هغه وخت چې ده وويل:

ما کره مه راځه !

جلال آباد ۲۵ د حوت ۲۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل هر فصل اجر

د خپل هر فصل اجر ماته په دې دنيا کې ورسېدی، داسې به نه وي چې ما دې نېکي کړې وي او زما زړه دې دننه دننه د خوشالۍ نه نه وي ډک شوی؛ په داسې وخت کې زما لطيف جذبات داسې په جوش کې راځي چې زه په خپل زړه کې د ټولې دنيا د تنګ نظرۍ نه پورته پورته ښکارم؛ جرأت زما په هر رګ کې سرايت کوي نو زه پوهېږم چې زما خالق تش د يو وړوکي فرض د ادا کولو په عوض د خپلې خوشالۍ سره ماته د قوت او اطمينان بې بها هديه رالېږلې ده؛ او دې لپاره کلونه او ساعتونه څه چې يو سترګې رپ هم نه شو لازم؛

زه نه پوهېږم چې دا څه رنګ قاصد دی چې دا د خوشالۍ زېرې ماته په سترګې رپ کې رارسوي. ماته داسې ځلېږي چې ګويا د زړه په تيارو کې د نور د شغلو وړانګې راپرېوځي، چې د هغې نه دا خوړه چېنه ګړندی رابهېدلي او يو بې سر و بره درياب ترې جوړ شوی؛ د هستۍ په وسعت کې خير کېږي پردي بله خوا - ما کله د نېکۍ نه اجتناب ندی کړی، چې زما زړه دې دباغيانه حرکت په سبب ټوټې ټوټې نه وي شوی، ما دا ماتيده په خپلو ځان غلوونکو تسليو او په قصدي خنداګانو که هر څه پټ کړي او غوښتي مې دي چې زما زړه هم پرې خبر نه شي ليکن دا مصنوعي خوشالۍ د پوکڼې غوندې چوي او زه ترور او لېونی ښکارم.

هو ! کله داسې هم شوي دي چې زما زړه د خپل عادتي کړو تلو له کبله صحيح احساس نه وي کړی؛ ليکن د دې بې پروايي په جزا کې يو بې تغيره قانون ما د يو سخت ملزم غوندې داسې نيسي چې سا اخېستل هم مشکلېږي، نو زما زړه چغې او سورې وهي اودا ادعا کوي چې اې خدايه، بيا به داسې نه کوم ته د پښېمانه زړونو رښتيانۍ دعا نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

رد کوې. نو حق تعالی یې اوري او قبلوي یې لیکن آه. زه د هغه د دې عفوې څخه په غلط فهمۍ کې لوېدلی دا هېروم چې یو داسې ذات شته چې زما ټول ښه او بد په هره ګړۍ کې ویني او د ژوند د باغ رنګین ګلان او مړاوې غوټۍ په خپله نازکه تله کې تلي او یوه ذره هم نه عبثوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې د قلم خاوندانو

اې د حقيقي ضمير لرونکو ، ای د وجدان د آواز ترسيموونکو ، ای د هرې ژبې په ژبه بوهېدونکو ، ای د الهاماتو اخېستونکو ، ای د تاريخ اړوونکو ، او ای د آدم د قلب په محفوظي تختې د سر مشق آچوونکو !

مه وايئ چې دنيا د تنازع للبقا ميدان دی.

مه وايئ چې مونږ په دنيا کې د رقابت او همچشمۍ لپاره پيدا يو.

مه وايئ چې هلئ منډې کړې چې کاروان لاړ.

مه وايئ چې مونږ د قوم او وطن د پاره خدمت کو.

ځکه مونږ انسانان پيدا شوي يو زموږ خلقت او آفرينش عبث ندی، زموږ حيات غايه لري او هغه د وظيفې انجام دی.

زمونږ وظيفه د تنازع للبقا ، رقابت، کرل او رېبل، منډې وهل او د ده او د هغه د خدمت نه ډېر پورته مفهوم لري.

د وظيفې مقام د زندګي او مرګ د مراتبو څخه لوړ د عشق په لامکان کې دی.

د تروږمۍ د نيمې شپې په سکوت کې د غتو غتو ستورو نه ور هغه پلو د هغه وړو وړو سپرغيو په خفيفو اشارو کې ماته دا راز څرګند ېږي هلته وګورئ. ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

اې خدايه مېنه ګناه ده؟

اې خدايه، مينه ګناه ده؟او چې ګناه وي نو ژوند څه شی دی ؟ژوند د مرګ نوم دی؟له دې ځايه تر لامکانه تا ته د درتګ د لارې هر پل بې له محبته طی کېدی شي؟اې حق او اعلی حقيقته، ته د مينې ظاهروونکی او د مينې مظهر نه يې ؟

ښه نو مينه ګناه ده؟

دا د منې په ونه کې سرې منې اويزانې، دا د ځنګلونو د ونو ګڼه اجتماع، دا د لويو غرو د بې انتها تېږو تراکم، دا د پورته غير متناهي ستورو خموشانه انجمن، دا د دې نوراني عالمونو پر امنه جنبش، دا د ټولو سيندونو سر اېښودل د سمندر په غېږ کې، دا د ابحارو لېوالتيا او بيتابي، دا د مرغيو لوی لوی سيلونه، دا ټول د مينې او محبت مظاهر نه دي ؟د کائناتو هره ذره د بلې سره د وصلت لېواله نه ده ؟

نو اې خاونده مينه ګناه ده؟

که زما زړه د سترګو په لاره کومې خواته ځي که د ښکليو ناز او کرشمه د مقناطيس غوندې ما راکاږي، که د عالم په نظام کې زه يو خلی يم چې د مينې باد مې هرې خواته وړي. که زه عشق ته پيدا يم، او عشق ماته؛ او بې د مينې له شرابو ، نور هر څه زهر وي

نو مينه ګناه ده ؟

اې خير محضه، که مينه شر وی، نو له تا څنګه صادرېږي؟او هغه چې مينه شر بولي، څرنګه ستا په دنيا کې اوسي ؟بېشکه چې دوی دلته د اوسېدو حق نلري. نو اې څښتنه مينه څنګه ګناه ده،
هو ، هغه چې مينه نه وي غضب وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلال آباد – ۱۳۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوي لياره

د کاروان ټول واړه غټ، نر او ښځې، خر او ټټو اسونه او اوښان قطارونه قطارونه په خپل ګرد او دوړو کې د غره د رڼا نه پټ، له هر څه بې فکره فقط د لارې لنډولو د خيال په شرابو مخمور روان وو، تلل- مګر يو سړی چې ترور او مبدل معلومېده لکه ورکه چې لټوي، کله به يې د کاروانيانو سره هم آهنګي کوله او ه حدي به يې ويله او کله به په دې ځنګ او هغه ځنګ له بهيره جدا کېدو. په اخره کې يې کړو ای خلکو؛ اې خلکو؛ راوګرځئ چې دا لياره د هغې نه ډېره لنډه، ماموته او هواره ده.

کاروان روان وو او ده ورته نارې وهلې چې د خلکو پام شو، ويل يې: اوه لېونی دی. ته تېرې اخله، او زه تېرې را اخله او وله يې؛ کاروان وبشتلو او ده ورته په خندا خندا نارې وهلې...
هغوی هم لاړل او دی هم لاړ خو ډېری زمانې پس خلکو ومنله چې د هغه خبره صحيح وه، ده رښتيا ويل مګر خلکو دروغ ګڼل، وګورئ اوس ځنګه په خندا خندا روان دی، چې خو ستړی شي.

پېړۍ تېرېږي او د دهر د ارهټ هره ورځ نوې منګوټې راووزي، کاروانونه روان دي او ځي، تر دې لانورې نوې لياري همدغه شان پيدا کېږي قافلې او کاروانونه روان دي...

هېڅوک نه ويل چې ورسېدو خو همدې د جدت لذت د تلونکو ستومانې ايستله! هېڅوک نشو کولی چې دا رفتار معطل کړي.

جلال آباد: ۱۳۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آسمانونو پورته خواته

آها ، ها ، ها ،ها. ... دومره لوی شین دریاب ! چې انتها يې د لايتناهي په امکان کې ورکه ده... ! !

ځومره لا تعدد لا تحصی واړه او غټ منور موجودات يو تر بله په جنبش کې دي.
هاغه، هوغه، او هوغه لمرونه او سپوږمي دي ، نشې ويلی چې دا له کله او تر کله او ځله ... !
د دغو بېشماره عالمونو په منځ کې هوغلته يوه ګردۍ ده چې ځمکه بللی شي هلته او به غرونه رنګا رنګ ژوندي مخلوقات شنه او لويېدونکي نباتات او د انسان په نامه يو خورا ښکلی حيوان وجود لري....
دا موجود دوه پښې لري، دوه لاسونه، او دوه وزرونه؛ دا دوه وزرونه (عشق) بولي او عقل.

په دغه دوه وزرونو هرې خواته آلوزي مګر يوه لويه بلا چې ((آز)) دی د ده تر غاړې چاپېره او د پرواز يې مانعه ده. د ده عمر داسې دی لکه په زر کالو کې يو سترګی رپ. هغه هم ده ((آز)) له لاسه په غم لړلی. په دې غير محدود عالم کې دغه نقطه پر شوره ده !

هو دغلته ده او دغه ده زندګي. ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښاپېرۍ او شاعر

ښاپېرۍ: (د شرابو ګلاس په لاس کې شاعر ته ولاړه ده، شاعر يوې ښکلې منظرې ته ګوري او څه لیکي) نه شرابو ته میل لري او نه ماته ګورې عجیبه ده معلومېږي چې د آشنايي په رسم و رواج نه پوهېږې.

ستا د نفس ګدازيي او غزل سرايي څخه ټول د جستجو او آرزو سوز او ساز څرګندېږي، آه دا څومره جاذبه زمزمه ده.

ستا د لخراشه سرود د ارم د ښاپېرو له سېله راوګرزولم. آه دا څه قسمه د لربا جهان دی چې ستا په نغمو کې لیده شي. چې ارم يې په مخکې لکه طلسم داسې برېښي.
ته خو ماته لېږ وګوره، زه ښاپېرۍ يم.

شاعر: (قدم وهي) ستا نېش دار کلام د تلونکو او رهروانو زړونه غولوي او راکاږي يې، مګر د لارې د اغزو خلش ورنه زيات خوندور دی. څه وکړم زما فطرت مقام نه قبلوي. زما زړه داسې دی لکه د صبا باد چې په لاله زار ګډ وي.

کوم وخت چې يوه معشوقه وګورم نو هغه وخت مې د هغه نه زياتې ښکلې او ښايسته معشوقې ته زړه هوس کوي. د سپرغۍ نه ستورې، او د ستورې نه لمر لټوم، زه سکون نه غواړم چې دا مرګ دی.

هر کله چې د يوه پسرلي د شرابو څخه يوه پياله وڅښم نو بيا د بل پسرلي په آرزو غزل وايم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

زه د هغه ځه آخر لټو چې آخر نه لري، ولې بيا هم زما زړه بې واره او خاطر اميد واره دی. د عاشقانو زړه په داسې همېشه جنت کې چې هلته د درد آواز او غم او غمګسار نه وي مري.

(د خدای پامان)

(c) ketabton.com: The Digital Library

اشرف المخلوقات

وګورئ دوه مرغۍ تمام ژمی بې له ازدواجي احتياجه په يوه ځاله کې په څه اتفاق او مېنه ژوند کوي ؟

کوترې سيلونه سيلونه آلوزي او په ګډه نڅې نڅې، په سختو کمرونو لوړو برجونو او د بنيادمانو په کورونو کې جوړې جوړې اوسېږي، د دوی مښوکې مښل، وزرونه رپول او خوا ږه آوازونه اېستل د ګډون او محبت قابل رشک مظاهر ښيئ.
زاڼي لوی لوی قطارونه جوړوي، د آسمان په شنه فضا کې الوزي ، د خپل مشر په رهنمايي د سفر لياره تعقيبوي، اوړی يخو ، او ژمی تودو هېوادونو ته ځي.

د مشر په انتخاب، د لياري په خوښولو ، د رزق پيدا کولو باندې د دوی په منځ کې هېڅ تزاع او اختلاف نه پيدا کېږي، کاڼي خوري خو يو د بل غوښې نه خوري.

لېوان په غرونو او پړانګان په ځنګلونو کې اوسي، د مخمضې په حال کې د بل په غوښو خوراک ته اړ کېږي، مګر د راتلونکې ورځ او اينده کال په غم يا د خويښ، اقرباء، قوم، وطن د خود ساخته تعبيراتو په لحاظ د بل د کورورانولو وينو تويولو او استيصال ته ملا نه تړي او ځانونه په مرګ نه ورکوي.

متاسفانه انسان د عقل په غرور په نرمۍ يا ګرمۍ د بل په وينو ځښلو لانه قانع کېږي څو د قومونو قومونو ، ډلو ډلو په زړونو دماغونو ، اعصابو او فطري خواهشونو تسلط ونه کړي او ړانده کاڼه او شل يې ونه ګرځوي. دی تل خپل جنسي، غذايي او غريزه يي ميلانات پوره کول د نورو په ضرر او تهلکه کې لټوي، او بيا ورته د تهذيب، قانون او فلسفې جامه ور آغوندي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

آه – کاشکې چې انسان هر څه وای خو اشرف المخلوقات نه وای. ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

الهامات (استقلال او لجاجت)

مهم کارونه د مزاج استقلال ته اړ دي، مګر د استقلال او لجاجت په منځکي فرق دی: کوم وخت چې ستا د ټينګار نه رد عمل پيدا شي، نو پوه شه چې ته په لجاجت اخته يې.

دام

زه درته دا نه وايم چې نېکي مه کوه بلکې دا درته وايم چې د هغو کسانو په دام کې ونه نښلې چې تل د نيکۍ په خوا ترغيب کوي.

اتفاق:۱

ټولي قومي او ملي کاميابۍ د اتفاق مرهوني دي؛ مګر اتفاق د پسرلي باران نه دی چې پخپله ورېږي، بلکې د هر ملت د اتفاق تهداوونه د هغه ملت خوا خوږي حکيمان او فلاسفه ږدي.

اتفاق:۲

کوم ملت چې اتفاق نه لري ګويا هغو سرې نه لري.

حقيقت

هر څوک چې شکايت لري چې دنيا په تياره کې ده، او حقيقت ورک دی نو دوی دي د حقيقت په مفهوم نور هم غور وکړي.

قلم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

کېدی شي چې نور کارونه په زور وچلېږي، مګر قلم نازکه شی دی، په ده چې زور راشي ماتېږي.

قلم او توره

توره په خپل ځای کې دکتاتوره ده او قلم په خپل ځای کې، وړاندې والی هغه وخت کېږي چې د دواړه احترامانه اتفاق وکړي.

خوشامندي

خوشامندي هغه متاع ده چې په دنیا کې تر هر څه زیات خریداران لري.

ګودر پېژندل

په سعیه او کوښښ سړی وړاندې ځي. ولې بې ګودره ګډېدل سړی په سیند لاهو کوي.

نېکي او سړیتوب

نېکي کوه خو سړیتوب له لاسه ورنکړې.

شعر

کلام د خبر د مجموعې نوم دی، هر کله چې په دې مجموعه کې خوند او کیف پیدا شي نو شعر ورته وایي.

خوشحال او رحمان

خوشحال په ټولو معانیو سره شاعر دی؛ ولې رحمان د شاعر نه پورته مقام لري.

لوېي

خيالي دنيا

هېڅوک په زور باندې خپل ځان په چا لوی نشي منلای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوی اکتشاف

داسې یو شی ماته معلوم دی چې د هغه په واسطه هر خام پخېږي، هر کار ناکاره وربانديې کره کېږي، هر بېکاره شی وربانديې د کار، او د کار وربانديې مثل الاعلی ته رسېږي.

د آئينې غوندې بلک او د برق په شان نور او د قوس قزح غوندې رنګيني لري. دا سنګ پارس نه دی خو چې په تېره يې ووهې سره زره کوي يې.

عجيب خواص لري ؛ د هر چا خوښ دی. او چې څوک يې لري هغه هم د خلکو خوښېږي. ولې هر چاته چې مخامخ شي ډار ترې کوي او ترې وېرېږي. هېڅوک ورته ځان نشي نېولی.

راډيوم هم نه دی. مګر په ندرت. کميابی، قيمتی او نورو مزاياوو کې د هغه په څېر دی. د ډېرو لږو خلکو پرې لاس برېږي. خو په دې سبب چې د اور بخری ترې الوزي ، چې څوک يې واخلي سوزي يې.

چې ښه او اصلي يې په لاس راشي نو هر چا ته يې سراسر فايده ده. بې له هغه چا چې لري يې. هغه څوک يې اخېستی شي چې له ځانه پرې نور ګران وي. او په هغه ملکونو کې دي چې هلته تولنه په فرد رجحان لري.

نوم يې درته وښيم ؟ انتقاد. ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوندانه دري خوا

علم ، شعر ، سياست

علم: اکتشاف ! شعر :احساس او سياست: کول دي.
عالم فکر کوي. شاعر خبري کوي او سياست عملا کار کوي.
عالم ګوري. شاعر خاندي او ژاړي. او سياست دان لوبي کوي.
عالم قوانين ، شاعر ملل، او سياست دان ډلې جوړوي.
عالم تخم پيدا کوي، شاعر يې کري او خړوبوي، او سياست داني رېبي او حاصل يې اخلي.
زندګي يوه سرسبزه او ښېرازه ونه ده. علم يې ببخ، شعر يې تنه او سياست يې مېوه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان تړلول

باغوان تازه تازه او ښکلي ګلان راټول او کودۍ يې جوړولې.
ګلساز کاغذونه پرېکول او ګلنمايي يې کوله.

ده، هغه ته وويل: دا مه کوه.

هغه ويل ، ولې ؟

- ځکه چې دا ګناه ده.
- په څه ؟
- په دې چې که ګناه نه واى، نو هر چا به کولاى.

ګلچين

(c) ketabton.com: The Digital Library

قافله

پاڅئ صبا دی. وګورئ سترګه جګه راغلي ده. هلئ، نور خلک تول ولاړل (د قافلې مېر دغه پورته غږونه وکړل.)

پدې کې...

يو وويل: اوه، څومره ښه هوا لګېږي.

بل وويل: نن اسمان څه ښه شين دی.

دريم وويل: ستوري داسې ښکاري لکه په شنه چمن کې د پېلغو تولنه.

څلورم وويل: د صبا سترګه تر ټولو ښايسته ده.

پنځم وويل: خاندي خو څه نه وايي.

شپږم وويل: دا ليلی ده چې د قبيلي سره وانښه.

اووم وويل: رشتيا وايي، پاڅېږئ، سپېده چاود دی او رڼا خپره شوه.

ټولو وويل: بسم الله. (او پاڅېدل)

په دې منځ کې چا وويل: څه کوئ دومره د وخته.

بل وويل: تر اوسه لا تور تم دی.

دريم ورو سر راپورته کړ ويل يې: بابا څه شور مو جوړ کړی دی؛ مونږ مو له خوبه وابستو؛ ټوله شپه لا پاته ده. چېرته ځئ، لېوني ياست، کرار څملئ.

او سر يې کېښود.

دا خبرې چا وانه ورېدلې او که با سنده يې وګڼلې، خو خلک روان شول.

 لیکوال:قيام الدين خادم   کمپوز: رحمت شاه فراز

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

ځوک ګړند روان وو او ځوک غړنده. ځوک سپاره وو او ځوک پلی. ځوک سپين ږيری وو او ځوک ځوان. ځوک واړه وو او ځوک ښځې. ځوک مخکې وو ، او ځوک وروسته. ځوک غلي وو ، او ځوک ګړېدل. چا ذکرونه کول او چا دعا ګانې. چا پګړۍ په سر کړې وې او چا خولۍ. چا اشعار ويل او چا ترانې. چا شپېلۍ وهله او چار دارپال. چا ويل غلي شئ او غلي ځئ. چا نصيحت کاوه او چا قهر. چا ويل دا ليار لنډه ده ، چا ويل هغه ښه ده. چا ويل دا بې خطره ده چا ويل دغه.

د قافلې مير په مخکې وو ، ده به غږ کاوه چې راځئ، مه وېرېږئ .

خلک روان وو او نه درېدل.

په دې منځ کې يو ، يو داسې هم وو چې د تګ خيال يې نه درلود او نور يې هم غوښتل چې پاته شي.

د دوی په دې باب کې خبري هم زده وې، او چلونه هم. ځوک به يې ډارلو ،او ځوک به يې له پښو را اچول.

د دوی سره هتيې وې، دا به يې د خلکو پښو ته ور اچولې. د چا به پام نه وو ، کالی به يې ترې حمله، او د تخرګ لاندې کړ. يا به يې په بډه وواهه. کوم خوار غريب به چې وروسته او يوازې وميند نو تېر ا يستلو به يې هم او لوټاوه به يې هم. ما دا خلک ونه پېژندل او نه مې سم صحيح کړل. د دوی قوارې مې هم په ځای رانه وستې ، ځکه چې دوی په خپل رنګ ځانونه نه ښودل. نه مې د دوی لباس په نښه کړ، ځکه په هره جامه کې وو. هو، دومره وه چې ژويلي خبري، رښا ته نه راوتل، خلک لمسول او خطا ايستل، بې کاره مزد غوښتل او استفاده کول، کله کله سترګې برندول؛ د دوی علامې وې.

په آخره کې ما واورېدل چې يوه بل ته ويل: ګوره بيدار شه که دا خلک مو راستانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

نکرل ، موږ په سپېره ډاګ يوازې پاته کېږي.
صبا په يوه ډله کې ما دا خواب وو ايه او تعبير مې غوښت:

يوه هوښيار راته وويل: کاروان او رهزنان.
يو شاعر راته وويل: تلاش حق او شياطين.
يو عالم راته وويل: ملي قافله او مرتجعين.

جلال آباد ۱۱ د عقبر ۱۳۲۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو هوښيار ماشوم

ادې جانې ولې ژاړې.
هان، ادې جانې ولې ژاړې ؟
بابا مې درسره بيا جنګ کړی دی ؟
وې وهلې، هان ؟
نو ولې يې وهلې ؟
هان، ادې جانې، په څه شي يې ووهلې ؟
ادې جانې بابا مې نو ولې تا سره جنګ کوي ؟
هان، ادې جانې بيا دې. بيا دې په سبو کې مالګه ډېر اچولې وه ؟
خير دی ، ښه ادې جانې.
ته مه خپه کېږه. ودرېږه چې بابا مې راشي زه به يې هم ووهم.
ښه ادې جانې مه خپه کېږه.
ته وره مه ژاړه کنه.
ته مه خپه کېږه ! چې بابا مې راشي.
ښه، زه به ورته قار وکم ښه.
پرون يې وهلې وې؟
دا پېره مې چې بابا جنګ کوي. زه به هم ورسره جنګ وکم.
ښه ادې جانې.
ما چې رشيد وهي نو زه يې هم وهم.
چې بابا مې وهلې، ته يې هم وهه.
ادې جانې، بابا مې زورور دی، هان ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

ته يې نشې وهلی ؟

ته ښځه يې ؟

هغه زورور دی؟

څنګه زورور دی، هان ؟

بل څوک نو ولې نه وهي ؟

ادې جانې زورور خو حاکم دی کنه !

هغه څه وو؟

هغه څه وو ، هغه حاکم چې راغلی وو .

هغه سړی يې چې ووهلو.

ودرېږه ښه.

زه به ورته ووايم چې بابا مې هره ورځ تا وهي.

ادې جانې مه ژاړه، زه خپه کېږم. ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا مي ارمان شو

زه نه پوهېدم، خو ډېر ترورا او مبدل وم، نه پوهېږم چي زما زړه څه ورک کړي وو ، او که پخپله دی له ما نه ورک شوی وو.
هغه وخت چي ما ولېدې، زما زړه په سينه کي په زوره ودرزېد او د خپل وجود اعلان يې راکړ، زه پوه شوم چي زما روح ستا په تلاس کي پرېشانه وو .
ته د وړوکو لوبو ته يوه خوا ناسته وې؛ د ماسپښين د لمر پل شو ، سترګې ګلابي، مخ تناويزي کړی وو .
زه پوه نشوم چي هغه کوم نور وو چي زما سترګي يې وسوې، ما تا ته په زبر ونشو کتلای. زما جلب زما د زړه په لاس کي وو . ده پرې نښودم چي په خپله لاره په عادي رفتار تلای.
زه اريان يم چي ته څنګه پوه شې چي له هغه ځايه راولاړ شوې او زما د لارې سر دې ونېوی.
آه دا څومره لوی احسان وو.
تا ماته سم ونه کاته او نه دې وخندل. زه پښه نېولی تېر شوم.
خو دا مي ارمان شو: چي کاشکې زما زندګي د ګل صورت غوره کړي وای، ما دا ګل تا ته در تقديم کړی وای، او تا زما له لاسه اخيستی وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اورکی

شپه وه، تیاره او چوپه چوپیا وه.

د شپې په تیاره، د کائناتو په سکوت او پراخه فضا کې؛ د شنو فصلونو، د ګڼو ونو په منځ، او د ګلانو د بوټو په خوا کې یو یو بلک کېږي.

آیا دا د اور سپرغۍ ده چې باد یې وړي؟

که د ژوندانه پای ته رسېدلې ډېوه ده چې په ځلګیو ځلګیو وروستۍ دقیقې شمېري؟

د ګل د بوټي د بلبل غږ شو: آه اورکیه په دې شپه؟

اورکی: هو کوم وخت چې به رڼا کې د لار ورکوله له لاسه لیار تړلی وې: نو په خدایي نور شپه رڼول پکار دي.

- آخر چېرته؟

د دې فصلونو، د دې ونو، او دښتونو، ډاګونو و هغه پلو ته.

او د هغه غرونو، سیندونو، دریابونو، او سمندرورونو پورې غاړه، کوم ځای ته چې لمر او سپوږمۍ په خندا خندا ورځي؛ هلته.

اوه کوم ځای ته؟

هغلته چې هلته فطري رڼا هېڅ حائل نه لري، او هغه ځای ته چې هلته (لټون) آزاد دی!!

کابل ۱۳۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوټۍ زندګي

ډېري شپې ورځې تېر شوې، موسمونه واوښتل راواوښتل. د سمندر د غاړې بادونو ورېځې د ځانه سره راوړې، ورېځو د دغه ځای په حالت وژړل او اوښکې يې تويې کړې. دا اوښکې خوړونه شول، بيا سيندونه شول، او بيا وېالې شوې، وروسته د ګل په ښاخ کې وچلېدې.

او خدای زده څومره اسباب او علل سره يو ځای شول، او څومره شرائط وجود ته راغلل چې په دغو ټولو باندې د غوټۍ زندګي مرتبه شوه.

د سحر نرۍ شمال په دې غوټۍ ورو ، ورو ، د شفقت لاس تېرولو ، د شپې پرخې ورباندې خپله درافشاني کوله، چې څو د شمال په ډېره دلاساينه غوټۍ خپل شين داوڼ له مخه لېرې کړ.

د چمن طراوت، د مرغانو نغمو ، د اسمان د شنې فضا لا انتهايت د نمرزرينو پلوشو ، د سپوږمۍ مرغوبيت، د ستورو مرموزو اشارو ، او د کائناتو نظام ته يې وکاته ، او په نېمه خوله يې وخندل.

چې څو بيا دې خوله خندا ته جوړوله ، لمر د ماسپښين ځای ته راغلی وو ، غوټۍ د ده خواته مخ واړاوه او سر يې ټيټ کړو.

کوم وخت چې د نمر پرېواته له پلوه د نمر د طلايي پلوشو سره د نسيم په لګېدو د غوټۍ نازکې پاڼې ورېپېدې، نو دې په داسې آواز چې ايله د شاعر د زړه غوږونو اورېدی شو ، ويل:

پاکي تا لره ده اې خالقه، اې د کائناتو صانعه ! ستا عالم څومره ښايسته دی، څومره ګلالی دی، او څومره وسيع. مګر اې خاونده ! زما د زندګي وار همدا وو ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

(پس له لږ سکوته) بادا ره، پاکې تا لره ده زه راضي يم چې ستا د بې انتها ملک يوه ذره جزيي برخه په ما ښايسته شوه.

ستا د مخلوقاتو د سترګو طراوت وګرځېدم. بلبلان راباندې وچغېدل ، بوراګان راباندې والوتل. ډېره ثنا ده تا لره چې زه ګل يم او اغزی نه يم.

لمر د غروب په حال کې وو ، ګل، خپل زړه په خپلو مړاوو پاڼو کې راونغښت، او د خپل حيات په وروستيو لمحو کې يې يو وار بيا دا وويل: ډېره ثنا ده تا لره اې خاونده چې زه ګل پيدا شوی يم او اغزی نه شوم !او ورژېد. ! !

جلال آباد ۱۳۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور هم صبر وکړم؟

زه منتظر وم او تا ته.

ما ساعتونه او شپې تېرې کړې او تا ته مې کاته. زما په زړه کې ډېرې خبرې وې، آرزوګانې وې او دردونه وو. تا خو ما ته څه نه وو ويلي، مګر ما ډېر ساعتونه وا يستل.

زه منتظر وم او تا ته.

زما او ستا په منځ کې هماغه پيمان موجود وو، چې شونډو يې د اظهار منت په ځان نه وو منلی. هغه يو ګل وو چې لا نه وو غوړېدلی. هغه يو سحر وو چې لانه وو خندېدلی.
يو ارمان وو، او سربسته.
زه د دغه ارمان د پاره،
منتظر وم او تا ته.

لاروي راتلل او تېرېدل. هغوی به په خبر خبر ما ته کاته، او تمسخر به يې کاوه. ما به له شرمه چاته نشو کتلی.
ډېر خلک راغلی او تېر شول. دقيقې او فرصتونه لکه د لاس مرغۍ چې والوزي ولاړل.
زما آرزو غم شوه، او د زړه په سر غوټه.
نبه، لا نور هم صبر وکړم؟
نبه، مګر ..... (تر کله) !!!

جلال آباد ۱۳۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اوښکو ارزاني

که غله او ارتزاقيات قيمه شي خو د فصل په راوتو رفع کېږي. که کالی او لباس قيمته شي نو بيا هم څه نه څه ګوزاره کېږي خلک وايي: بربنډ له لاري اوړي، وږی نه اوړي. که فيشني شيان قيمته شي نو قيمته دي شي کنه.
تجمل بېل شی دی او زندګي بېل شی. که اسعار قيمته شي نو د دولت په تصميم يې علاج ممکن دی چې غير ضروري او دويمه درجه شيونه له استعماله وغورځوي.

که دا ټول شيونه په يوه سويه ارزانه شي نو يو مملکت د پاره د رفاه او آسايش وسائل لاس ته راځي. اما اجتماعي سعادت او خوشبتي دغه وخت هم نه حاصلېږي. د ژوند سعادت او خوښي د ماديا تو په زياتوالي او ډېر والي دومره اړه نه لري لکه د ضمير په آزادي او د روح په خوشحالۍ پوري.
په ژوند کې خطرناک او مدهش حال دا دی چې اوښکې ارازنه شي؛ وېره، دهشت، او درد موجود وي او دوا نه وي.
په طب کې د هر درد، خوږ، پرهار او ټپ علاج شته. مګر نه د زړه درد، او زخم.

د زړه د درد علاج پخپله د زړه درد دی، او بس. د اوښکو د ارزاني علاج، د پول او پيسو د ارازني، غوندي نه دی، چې د اقتصاد کوم ماهر يې علاج وکولی شي او نه د زراعت متخصصان په دې کار پوهېږي. بې دردي په يو قوم او جامعه کې داسې يو مرض دی چې په علاج يې فقط پيغمبران پوه شوي دي.

اې خدايه، مورږ نه هغه زړونه واخله چې د مظلوم او بې وزلي له سترګي څخه په عبث تويېدونکو مرغلرو نه خوږېږي او هغه لاس او پښې او ژبه مه راکوه چې بې لاسو او بې پښو ته صدمه رسوي او خلک ژړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کابل ۲۷ د جوزا ۱۳۳۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناکامي

د ژوندانه د ناکمیو څخه مه مایوس کېږه.

هغه ژوند کامیاب ژوند نه دی چې تل کامراني لري. هغه خوشحالي سړی نه خوشحالوي چې د درد او خوږ په بیه نه وي اخېستل شوي. د ورځې رڼايي د شپې له تیارې څخه ده.

د لېدو خوند د بېلتانه په غم کې او د ژوندانه فتحه د ژوند په ماتې کې ده.

هغه چې له خدایه ابدي راحت غواړي، هغه د یو داسې جنت آرزو لري چې هلته د لېدو لپاره سترګو پرانیتو او د خوړلو لپاره خولې بېرته کولو او د اورېدو لپاره غوږ اېښودو ته اړه نه وي. تر څو چې ژوند، ژوند دی؛ نو په دې کې برکت له حرکت څخه دی. ځکه کامل سکون کټ مټ مرګ دی.

هغه چې وايي په دې دنیا کې بدې ولې شته، کمی ولې، او بندیزونه ولې؟ نو دی په حقیقت کې د نیکۍ د پربمانۍ، او ازادۍ قدر نه پېژني، او د دې مرغلرو پوره قیمت ادا کول نه غواړي. هر څومره چې یوه خوشالي شانداره وي، هغومره هغه لیاري هم سختې وي چې د هغې د حصول لپاره لنډیږي.

د ژوند ناکامي په حقیقت کې هغه کسان غواړي چې د کامیابي وړ وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پتې اوښکې

سترګې دې پتې کړې ؟ بیا یې نه غړوې؟ خوابدی شوی یې ؟ د ادې او دادا غږ بیا نه کوې؟ مروره شوې یې؟ بیا نه پخلا کېږې؟ د خپل مور و پلار نه دې زړه بد شوی دی؟ زړه دې تور شوی دی ؟

سترګې دې پتې کړې؟ بیا یې د سره نه غړوې ..... زبیدې ...... اورې.

تا خپل خوږې نیمکله نیمکله خبرې د ناز منډې رامنډې بس کړې؟ نور مازدیګر د پلار مخې ته په منډه منډه نه راځې ؟ تا نوره د مور و پلار غږېږد مینې لپاره کافي، او د سترګو غړولو لپاره مناسب ونه لیده؟

ته پوره ته شوې چې دا دنیا له مینې څخه اغراضو لپاره ډېره مساعده ده ؟ ته ورسېدې چې زموږ په دې خړه دنیا کې هر څوک د ځان لپاره ژاړي ؟ او چې اوبو تر ستوني راشي نو اولاد هم تر پښو لاندې کوي.

او درڅرګنده شوه چې زموږ په خړه دنیا کې خلک د اولادونو په سر عزت او دولت حاصلوي ؟ او د رذالتونو په ارتکاب سره د شرافت د ګټلو پسې ګرځې ؟

ښه نو یو ځل بیا سترګې وغړوه، د طلایي وېښتو ، سورککې شلېدلي کمیس سره په منډه منډه راشه ، یو ځل وخانده ، او راته ووایه چې تا څنګه په څه کم دوه کاله عمر کې هغه اسرار کشف کړل او هغه حقایق دې وپېژندل چې پلار دې په **۵۲** کاله کې پرې نه دی پوه شوی ؟ ستا دومره زر دا یقین څنګه حاصل شو چې زموږ د دې خړې دنیا ټول حرکات، ټول افعال او ټول اوضاع غرضي، تصنعي او مطلبي دي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

ته څنګه ژر پوه شوې چې دلته په خندا خوله بېرته کول په کائناتو پورې خندا کول دي؟ تا ته دا راز څرنګه فورا کشف شو چې مونږ ټول د ټېټو خواهشاتو غلامان يو؟ تا ته زمونږ دا نفسي کيفيت څرنګه دستي در څرګند شو چې زمونږ لويه هوښياري دا ده چې د خپلې خېټې د کندو ډک ساتلو دپاره د خلکو په شرف، ناموس او حيات لوبې کوو؟ البته دا ده څرګنده شوه چې چېرته چې نر د ښځې قدر قيمت نه لري نو هلته به د ښځې څه قيمت وي؟ ته په دې پوه شوې چې په نيم قرن ژوندون کې د چا نارينتوب او ښځه توب نه معلومېږي نو هلته سترګې غړول څه فايده کوي؟

ستا يقين راغلی وو چې چېرته چې ښځه تش د نفسي خواهشاتو آله او د يو بندي مريي په شان وي او د مال غوندې بازار ته عرضه کېږي، نو هلته د طفوليت نه سړيتوب ته تګ کول له سړيتوب ه تېښته ده، نو ځکه دې د دې ځمکې د مخ نه د هغې خېټه بهتره وګڼله، سترګې دې پټې کړې او تر ابده پورې.

زه پوهېږم چې ته په حقه يې، تا د خپل شاو خوا د بې مزې، بيمعنی، پوک، په غم لړلی پوچ ژوند څخه مرګ بهتر وګاڼه. لاړې، او په حقيقت کې دې زمونږ په نه تلو وخندل. ته په حقه يې ځکه چې ستا شکېدلی کميس زمونږ ټول قدرت څرګندوي. تا ډېر ښه وکړه چې د مرګ دومره اوږده لار دې چې پلار دې په نيم قرن کې طی نکړه تا په څه کم دوه کاله کې ووهله. ته د حيات د مراحلو په لنډولو کې له مونږ چالاکه وې. تا د برق په سرعت هغه لاره ووهله چې موږ وربانديې څښېږو. اخر ځای خو هماغه دی چې ته ورته مخکې ورغلې.

مګر دا مې ارمان دی چې تا ته د مرګ مدهش هيکل خپله توره مهيبه خوله وازه کړه او در نبږدې کېدو، نو تا به ضرور شاو خوا ته کتلي وي، ته به ډاربدلي يې او ادې ادې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

او دادا به دې نارې کړي وي، ليکن په دغه نيمه شپه کې نه تا سره ادې وه، او نه دادا چې ته يې په غېږه کې نېولي وای، په تا يې ژړلې وای، او اوښکې يې تويې کړي وای، ډېر افسوس دی چې مور دې د شفاخانه په بله خونه کې له ځانه بېځانه پرته وه. او دادا دې دواړو دېخ باد په زغملو سره تر نېمې شپې په دروازه کې ناست وو. اما تا يو ازې او د بېکسۍ په عالم کې ساه ورکړه او سترګې دې پټې کړې. ښه ده ستا دې په مخه ښه وي، ورځه هغه ځای ته چې هلته دا شيونه هېڅ نشته!

کابل – حوت ۱۳۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپلاني مرغۍ

سبا وو ، لمر ايله د غره له څوکې څرېکه وهلې وه .

د باغ زېړې ونې د لمر په طلايي شغلو کې داسې ښکارېدې لکه ښکلې پيغله چې پس له مرګه د سرو په ګاڼو سينګار شي . د سباوون شمال د ونو پڼبه په رکاب پاڼې رېږدولې، تا به ويل : تبجن ناروغ دی ساړه لړې اخېستی . د ونو له پاڼو داسې نری غمجن غږ پورته کېدو لکه د کمزورې ناروغ زګيردی . د ونو په څانګو سپلاني مرغۍ ټوغی ټوغی جوړه جوړه ناستې وې . چوپه چوپيا وه د پاڼو له شرنګا ، او د کوچانو د کډو د تګ له آوازو څخه پرته نور څه نه اورېدل کېدل . يوې مرغۍ د وزر له ښڅو سر راوابست وچغېده . لکه چې ويل يې : ساړه دی . بلې ويل : هو ، خزان دی، اوس د کوچ وخت دی . څلورمې ويل : تازګې ولاړه او ګلان مړاوي شول .

دوی يوې بلې ته وکاته او په نرو نرو ښکلو اوازو يې د باغ زېړو ونو او مړاوونو ګلانو ته (د خدای ښه) وويل . او لاړې . دلته دوه مرغۍ پاتې شوې . هغوی وويل : دا زموږ جاله ده . دلته مو کور دی . دوی ويل : مونږ د سړو تودو له کبله خپله مېنه او کور نه شو پرېښوداي . دوی خپلو بچو ته نصيحت کاوه چې زړونه ټېنګ کړئ، په ښه او بده کې خپله ځاله پرېنږدئ . دوی وويل : خزان تېرېدونکی دی او ژمی هم . پسرلی به راشي ، ګلان به وغوړېږي . شنيلې به وټوکېږي او بيا به مرغۍ راپيدا شي . دوی وويل : خير دی سپلاني مرغۍ دې په پسرلي زموږ له باغه خوند اخلي ، زموږ د باغ مېوې دې خوري خو باغ زموږ دی . په مونږ دا باغ او د دې باغوان ګران دی .

هو ، دوی ته دا خزاني باغچه جنت وو ، ځکه چې د سپلاني مرغۍ نه وې او د ځالې سره يې مينه وه ، د سپلاني مرغيو پشان يې د بل د باغ ثنا خواني نه شوه کولای .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

د بېوزلو او يتميانو غوندې له يخنۍ رېږدېدلې خو ځاله يې پرېښوده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بندي توتی

دا نري او خواشيني اوازونه چې اوربدل کېږي، دا د څه شي دي؟آه، دا آوازونه د هغه توتي دي چې په پنجره کې بندي دی. وای دا د توتي بچوړي کوم ځيګر ور له خپلې ځالې رابېل کړي دي ؟

آه، دا آوازونه څومره غمجن او دردناک دي ؟ دا وړوکی د توتي بچی د خپل مورو پلار او د خپلې ځالې په ياد څومره زړوونکي غږونه باسي.

آه، ناله کوي او خپلې ځالي پسې ژاړي.

افسوس دی خلک په ټټر کې زړونه نه لري چې د دغسې وړوکي او نازکه زړونه ازاروي ؟ خلک دا ولې کوي ؟ د خپلې خوشحالۍ د پاره ؟ خو د خلکو د غم خوړلو لپاره دي ځان زهيروي او ځان دي پرې خوشحالوي کنه.

تاسف دی د خلکو په بې ذوقۍ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ستورو دنيا

د ستورو په دنيا کې خدايزده چې هغه څه شی دی چې ما خپل ځانته راکاږي.

هغه څه شی دی چې هغه ته ګورم يو مضطرب اطمينان مې په زړه کې ځای نيسي ؟ زه وينم چې دغه ستورو کې څه داسې غلي او چوپ دي لکه د خيال ژوروالی، او څه داسې خړ او لري دي لکه د تېرو ورځو ياد .

څه رانه او ځلېدونکي دي لکه د پاک زړي او صاف باطني محبوبې سترګي. او څه داسې برېښي لکه د هغې مور د مينې ډکې سترګي چې ورک اولاد پسې چې ناري وهي او د اوښکو ډکې شي. ښه نو په دې آئينو کې د انسان د ژوند عکس ښکاري ؟ يا دا چې دا ډېوې زموږ په غم او ښادی باندې خپله رڼا غورزوي. او هره شپه په اشارتونو او سترګکونو موږ ته څه وايي ؟

که دا نه وای نو بيا د دې ستورو په دنيا کې نور څه دي چې ما خپلې خواته راکاږي.

چې ورته ګورم زما زړه کله غمجن شي او کله خوشحاله. زه پوهېږم چې زه يو مسافر يم، د سمې لارې نه اووښتی او که څه هم خلاص او پرانېتی يم، مګر د خپلو رنګا رنګ خواهشو په رسيو تړلی يم د دنيا په قسما قسم خوندو مين يم، لېکن د خپلو اکثرو قوتو څخه بې خبره، د هر شي طالب (غوښتونکی) يم لېکن د هغه د موندلو سره د خپلې آرزو نه بېزار زما ورځي د هوسايي او سکون نه خالي دي، او زما فضا د تخيل د الوتو لپاره تنګه او ناموزونه ده لېکن زما لپاره د خوشحالۍ يوازې يو سبب موجود دی: څه... ؟ هغه دا چې زما شپې تر اوسه په دې حيرت کې تېرېږي چې ګوندې د حسن په دې لوبوونو کې هغه رڼا چېرې پټه يا ښکاره موجوده وي چې زما روند او سوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

(قسمت) برخه يې لټوي ؟او هغه عصمت به پکې چېري مونده شي چې زما په ګناه ککړ زړه يې پلټي ؟او هغه راز به پکې ظاهر يا مستور ا ېښی وي چې د هغه پسې زما زړه په تلوسه کې دی او ټوپونه وهي. ښه نو د ناکرارئ څخه ګوندې چېرته د پټېدو ځای نشته ؟او که رښتيا دا نه وي نو ،

د ستورو په دې دنيا کې نور څه دي چې ما خپل ځانته راکاږي ؟

زه په دې پوهېږم چې زما په ژوند کې تر ټولو ثابته جذبه د عشق جذبه ده او په مخلوق کې رېښتيني جلوه، د حسن جلوه ده او زه د دې هم احساس کوم چې هر کله زه په دې لېري لېري رڼا ګانو نظر اچوم نو زما په جذباتو کې تلاطم پيدا کېږي ، او زما ژوندون وران ويجاړ ښکاري، په هغه وخت کې زما زړه پوهېږي چې ده د خپلو آرزو ګانو پسې خپل قيمتي وخت بايلودلی دی، او خپل بې بها فطرت يې د عبث شيانو په عوض کې خرڅ کړی دی، يوه زمانه داسې تېره شوه چې ما مينه د غرض سره ملګري ومېندله. وفا مې د بې وفايي سره يو ځای ولېده، ضمير مې د خپل نفس سره لاس و ګرېوان وليد ، زما د عمر خوږې ورځې داسې تېرې شوې، افسوس ! لېکن ډېر شکرونه دي چې يو مسرت تر اوسه ما دپاره باقي دی ، چې زما شپې اوس هم په هغو ښکلو قنديلو رڼا دي چې د هغو شغلو زما په غمجن زړه کې لويه آرزو بيدا کړيده، زه وپوهېدم چې د انسان د ژوندانه صحيح سکون د اضطراب سکون دی، زه پوه شوم چې آرزو د څه آسان شاني حصول لپاره نه ده، عشق د يو ارزان وصل لپاره نه دی، او زه ورسېدم چې رښتينی کشش هغه دی چې تل زړه خپلې خواته کاږي، رښتيني آرزو هغه ده چې تل د تکميل په تلاش کې وي، او رېښتينی محبت هم هغه دی چې د محبت د مدعا لپاره پرله پسې جدوجهد وکړي. او دغه جدو جهد د ژوندانه مال وګڼي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

سيلاب

اوه، دا څومره تياره ده، څومره توره وربخ ده، په دې ټکنده غرمه کې دومره تياره، ته به وايې چې د تروږمۍ ماښام دی ! !

دا لمر خاته او لمر پرېواته له خواتورې تورې غونډۍ غونډۍ وربځې ، اوه، څومره په سرعت حرکت کوي. رڼا هېڅ نشته. ! !

اوهو، غرهار، ډزهار، سړی به وايي چې ګونډي کوم لوی ښار بمبارد کېږي. اوه، برېښناګانې داسې ښکاري لکه د اور متروکې. يا لکه آتشي ښښښې چې په کوم ځای ورول کېږي.

سخت حال دی، بده ورځ ده اوضاع ډېره خرابه ده، د دې وربځې د شان سره باران، ږلۍ، تندر او سېلاب لازم برېښي.

آه، د سېلاب مخه، او دغه کلی، دا څوک دي. دا ولې داسې بېخبره دي. دلته هېڅوک خوزېدونکی نه ښکاري. آوازونه نه اورېدل کېږي. دا ولې ؟ د خدای لپاره دوی ويده دي او که مړه ! !

دغه سېلاب راځي، دغه يې مخه ده، ټول به يوسي، آه په دوی کې به ماشومان وي، ښځې به وي، ښکلې ښکلې نازنينان به وي، د ارماندونو او آرزو ګانو ډک زړونه به وي، ټول به يوسي، آه برباد به شي.

هلئ، ويښ يې کړئ، ورغبر کړئ چې څه چاره وکړي، دومره غلفت. دا غرمه او دا دروند خوب ! آه، دا ټول ويده دي. ټول ويده دي ؟ !

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

فرض کړو چې ځومره غريبړي، هغومره نه وربېږي، توره وېرول کوي او سپينه ورول کوي، ځومره چې وايي هغومره نه خېږي، مګر بيا هم په لوړو غرونو خو باران کېږي، واورې وربېږي. او د دې نتيجه سېلاب وي، هر کله چې وي دا سېلاب به راشي او ټول به يوسي ! !

دا چې د سېلاب مخه چانېولې ده، سيندونه چا بند کړي، بل ځای هم نشته او نه د تېښتي لار چې څه وي هغه به وي. بې همتي ده.

سېلاب خو د کلکو ګټانو او تړو سره لګېږي مګر ډډه ترې کوي. د انسان عزم، همت او اراده د زمانې د سېلاب مخه لاهم ګرزوي، پاتې لا د باران او اسمان تل د همتناکو د ارادې په موافق حرکت کوي ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوندانه طلسم

بس، همدا وو ژوندون ؟زوړ سړی د ژوندانه په غاړه ناست. خپلو آرزوګانو ببړۍ یې تلونکې لېده، سوړ اوسېلی یې وایست، او دا خبره د ده زړه د عمق نه داسې راووته لکه په اوبه کې چې یو شی ډوب شي او د اوبو په سر یې ځو بربرې څرګندي شي. د ماښام وخت دی او دلته د ژوندانه ماښام دی.

په اسامان باندې د لړو ورځو سپوږمۍ خپله ښایستوکي رڼا خپره کړیده، مرغۍ په هله هله خپلو ځالو او د شپې ځایو ته ځان رسوي؛ لمر لوېدلی دی. دغه دی دا تنکۍ سپوږمۍ چې د تېرو لومړنیو غوړسکو باندې لړه شاني پازه غورځولو لپاره دنیا ته راغلې ده. پرې به ووځي او په هر شي به تور تم شي.

د زاړه په زړه کې هم د یو لطیف احساس خلک تر څه وخته وځلېد، د ده د ښکلي ځلیتوب ورځې تېرې دي، اوس به دا زوړ والی او د هغه احساس هم تېر شي، او د ده روح به د خپلې وروستۍ استوګنې د ځای خواته وزرونه خپاره کړي وابه لوزي. د ځانه سره یې وویې: اې ژوندونه. ته همدا وې ؟ده بیا سر وخوزاوه، ویې ته ټوکه یې او که نه .لېکن ځوانۍ خو ارومرو ټوکه ده.

دا یې وویل زوړ غلی شو، نور څه یې د خولې نه وانورېدل شول هغه اوبو ته په ځېر شو چې د ببړۍ په ډډو لګېدې؛ د ده رباب، د ده هغه د خوشحالۍ ملګری چې درست عمر هر سبا ماښام په ده د ارمانونو سره په یو غږ غږېدو د ده له لاسه ولوېد.

ببړۍ په تلو کې ده، زوړ خوار خفه او غمجن دی، لېکن ببړۍ والا خوشحال او په خندا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

دا صورتونه څوک دي ؟ زړه ولې خفه دی؟ ښه نو ، دی د دوی د جلا کېدو په خيال غړند دی ؟ دی غواړي چې که خدای وکړي زر تر زره د ده د سترګونه پټ شي او د دوی یاد هم د ده د پاتې ژوندانه څخه د غلط توري غوندې لېري شي. ځکه چې دا هغه زړه غاوونکي شیان دي چې د ځلمېتوب د نشې په ورځو کې هر وخت د ده د زړه نه چاپېره وو؛ د ده په زړه یې پرده غوړولې وه، ده دا ګمان کاوه چې زما سترګي د حقیقت تصویر وینې ، څه چې وینم هغه هماغسې دی هم. ده د دنیا په رنګونو کې خپل زړه رنګ کړو. او د دغه رنګ ور کولو څخه یې د ژوند په ښایست سره تعبیر وکاوه؛ دنیا د خوشحالیو یوه سلسله جوړه کړه، لومړی د ښایست سبا خپل جعلي نور خپور کړ، بیا رڼا شوه نو د عشرت وربځ په فضا کې خپله چترۍ وغوړوله، وربځ ورکه شوه، بیا نو د مستۍ رنګ د سرې زرغونې په شان په اسمان خپل تال واچوه؛ د ژوند ورځ په دغه ډول تېره شوه؛ اسمان شین شو چې وی لېده ماښام نېږدې دی، نو ورڅرګنده شوه چې دغه زړه غلوونکي شیونه په اصل کې د ځوانۍ تېر ابستني وې، چې وو یو څه او ښکاریدل بل څه. کله د زړه د مجلس رنګ و رونق په دوی سره وو ، اوس د دوی قلعې لېرې شول نو دوی خپل د دې مجلس نه مخ واړاوه طاقت، قوت، قدایي، عشرت خودي، آزادي، ترقي، ښایست، مینه، عدل، علم، باور د دې ټولو پټ ښکاره شول.

حیات زړه څه فرض کړی و ، او څه یې و مېند . لیکن د یو قوي روح ته د حقیقت په لېدو کله ضعف پیدا کېږي ؟ ژوندون بېشکه یو طلسم دی چې ماتېږي، خو د یو زړور انسان لپاره څنګه ښکلی دی دا طلسم، او څنګه خوندور دی دا ماتېده.

خبره د هوښیار زړه لپاره لوی تسل دی او دحقیقي ژوند لپاره مرګ هډو څه مرګ نه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوندور خوب

مازدیګر لمر په غرہ غرہ دی، د انګرِ په منځ کې، د ګلانو د کياريو په غاړه وړوکی ماشوم په لوبو بوخت دی، په لمن کې خاوري اخلي له يوه ځايه يې بل ته وړي، او هلته يې غونډوي. مور د کاله په کار اخته ده، په ډېره بېړه لګيا ده، کالي کونډي سنبالوي؛ ځکه چې ماښام دی. او وخت ناوخته دی. د کار په منځ کې يې چې پام شي نو غږ کړي چې زړګيه څه کوې راځه ناوخته دی. هله ځار دي شم. ماشوم په خپله نيمګۍ او خوږه ژبه ووايي: ډوډو پکه کم. مور: څه کوې ؟

ماشوم: ډوډو پکه کم؟ (يعني ډوډۍ پخوم) مور د کاله به کارو بوخته او ماشوم په خپلو لوبو. وړې وړې مرغۍ چې په کياريو کې يې ټوپونه وهل ، خوشحاله خوشحاله او جلتي جلتي ګرځېدې، يوه يوه والوته، او ټولې خپلو بچيو او ځاليو ته لاړې.

وخت تېرتېږي، لمر ولوېد له، له ښکې تياره راپورته او د ځمکې په مخ راخوره شوه، د آسمان په شنه او نامحدوده فضا کې ځای په ځای ستوري راښکاره شول.

مور چې د کار د بېړي نه خلاصه شوه،له ځانه سره يې وويل: آه، ماښام دی، تېرغونۍ شوه، بچی مې هلته لوبي کوي. آه، زما هېر شويدی، ورغله څه ګوري. ماشوم د خاورو نه وړې وړې او پلنې پلنۍ ډوپکنۍ جوړي کړيدي. خړ پړ پروت دی، چې ستړی شويدی. به خاورو کې يې سر ايښی دی او د خوب د قاصدانو لاس ته يې ځان سپارلی دی.

د ماښام خړه تياره کې مور د خپل ماشوم سرته ولاړه ده، زړه يې د يو عالم ترحم او رقت نه ډک دی، او چرت وړي ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

هو ، د ژوندانه مثال همدا دی.

مونږ په خپل ژوند کې همدغسې په خاورو لوبې کوو و په دغه لوبو اخته او سوچه د مرګ د روند خوب په مونږ خپل چپاو راوړي ، او بل عالم ته مو بوزي. مګر آه ځومره خوږې دي دا لوبې او ځومره خوندور دی دا خوب چې په خپله خوښه او آزادي سره وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خلکو مین

زه دا نه وایم چې ما ته روپۍ، ښکلي او غټې چوکۍ راکړئ. دا شیونه د هر چا نه وي په کار، او زما هم ورسره شوق نشته ، زه وایم: راځئ چې دا فکر وکړو چې موږ ولې خفه یو ؟ خلک ولې یو له بله ژاړي ؟ او آیا موږ دا نه شو کولی چې ژړېدونکي سترګې د رحم او عاطفې په دسمال پاکې کړو ؟ آیا دا نشو کولی چې خفه خلک وخندوو ؟

که دا ټول ممکن وي، نو موږ د مال، دولت، چوکۍ او دبدبې د زیاتې اندازې لپاره هغه کوشش ولې وکړو چې عمومي خپګان یو تر بل زړه بداوی پیدا او زموږ د ضمیر آزادي سلب کاندي.

ما سره دغسې ارزوګاني دي.

زه غواړم چې په دغسې شان تاسو سره وغږېږم. زه له تاسو نور څه نه غواړم، تاسو فقط زما خبرې واورئ. زه غواړم چې ستاسو په جرګو کې تاسو سره کېنم پاڅم، ځکه زما تا سره کاره دی. هماغه څه چې په یوازې توب ما ته راښکاره شوي دي، هغه ستاسو په مخکې کېږدم.

زما دا یقین دی چې ما ته دا یقین بېځایه نه دی بیدا شوی.

راځئ، زما خبرې واورئ، که ستاسو پکې فایده وي ویې منئ، که نه نو ، په عقل او منطق یې رد کړئ.

دا دنیا له عشقه ده، او په عشق ودانه. هر څوک یو عشق لري. زما عشق له تاسو سره دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

دا خبره نا اشنا مه ګڼئ.

باور وکړئ چې زه د ژړېدونکو سترګو سره ژاړم. کوم وخت چې زه د خوشالۍ منظر ووينم خوشالېږم، او چې د عظمت مظاهر ګورم کله را باندې رقت او کله ترهه غلبه کوي . زه پوهېږم چې په دې شين اسمان، هواره ځمکه، ګڼو ستورو، لويو غرونو، روانو سيندونو، حيرانوډاګونو، شنو فصلونو، حيواناتو او نباتاتو کې څومره د عبرت جلال او جمال منظر موجود دی.

دا موجودات ټول ګويا دي، ټول خبري کوي، تاسو وربانديې پوهېږئ، که نه؟ راځئ چې زه تاسو ته د ژوندانه او زندګۍ له اسرارو څخه بحث وکړم، د عشق او ميني لوبه درو ښيم.

وګورئ پورته فضا څومره رنګينه، وسيعه او حيرانوونکې ده، راځئ، چې هلته ولاړ شو. راځئ چې د غره په سر وخېژو او لاندېنۍ ښارونه وګورو. دا چې موږ پکې اخته يو، څومره وړې وړې او ناڅېزه خبري دي. د پنځلسمي سپوږمۍ نوی سر وهلی دی، هر څه د نسترن په ګلابو کې پټ دي، فضا خاموشه ده. راځئ چې ستورو ته وګورو، او خبرې ورسره وکړو، وګورئ دا دنيا څومره ښکلې او ښايسته ده، د دې دنيا نه مخکې او وروسته به لا څه وو، او وي به؟

ګورئ لږ ځان وزګار کړئ او زما خبري واورئ.

تاسو ولې د ژوند حقيقت هېر کړی دی؟ ما درپرېږدئ چې درسره وغږېږم. که تاسو نشئ راتلی، زه به درشم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیالي دنیا

هو ، زما خبرې واورئ، او فکر وربانديې وکړئ، زما د ټولو فکرونو حاصل تاسې یاست.

زه تاسو غواړم، ځکه چې تاسو زما قوم یاست. او زه په تاسو مین یم. کټ مټ هماغسې لکه مور چې په اولاد مینه وي. مهرباني وکړئ، تاسو زما خبري واورئ. او له ما هغه څه مه غواړئ چې زه له تاسو نه غواړم.

په یو لوی محفل کې یو نری سړی پاڅېدو او دا تقریر یې په نرمه او رقت انګېزه لهجه واوراوه، حاضرینو ځېنو ژړل او ځېنو خندل، مګر ځېنو یو تر بله وکاته او ویې ویل: دروغ نه وایي په انسانانو کې دغه مقام شته او دا سړی شاعر دی.

کابل – جوزا ۱۳۳۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوترې صوفيانه ژوند

کوتره خپلو بچو ته نقل کوي: کوم وخت چې زه د جهان له هر ښه بده بېخبره، د ورکوټوالي او صباوت په غفلت کې له دنيا او مافيها نه آزاده او د مورو پلار د سيورې لاندې د بېغمۍ په تخت ناسته وم، نو هغه وخت ما دا خبره اورېدلې وه په دنيا کې بايد د عمر تېرولو لپاره داسې لار وکتل شي چې ببخې بې خطره او هېچا ته پکې آزار نه وي او په کار دی چې سړی د محبت، لطف، مهربانۍ، همدردي او نرمي مجسمه وي ځکه چې په دنيا کې که خوږ شی دی خو مينه ده. جنګ جګړې عمر بې مزې او پيکه کوي، بد نيتي او فساد په طبيعت غالب کوي، نو د ژوند دا پر امنه فلسفه مې خوښه شوه، د ځان لپاره مې خړ کالي او د ياهو د ويلو لپاره مې د لوړو ونو څوکې خوښې کړې، نه مې په چا کار لرلی دی نه غرض، نه مې چا ته ضرر رسولی نه تکليف، نه مې د چرچڼو په شان د چا شولي خوړلي، او نه د ميناګانو په دود پردي انګور او انځر، زه ومه خپله ځاله بچي او د خدای ياد.

اکثره وختونه مې چې نور څه نه دي مېندلي نو د خاورو په شمکو مې قناعت کړېدی، يا مې په تشو تلو کې کرواړي کړي، او د بلبلو په څېر مې د ګنګوټو؛ او د مرغيو په خېل مې دملخانو ازار نه دی اخېستی.

نو په دې کې زما د مقابلې او مدافعې اسباب د نه استعمال په سبب بدلېده بدلېده اوس وګورئ، زما پښه منبوکه، سرې پېښې لکه د خيالوټکو پېغلو، زما حالت بالکل اوښتی دی.

حوصله مې پسته شوې، اوجرأت مې کم شوی دی، يوازې زه نه داسې حالت او د ټول قام دی نو ځکه پېښه دا ده چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

دښمنان مو په خپل کور، مېنه او وطن کې نه پرېږدي، هېڅ په هېڅ راباندې تعدی او ناروا کېږي. او داسې ناروا چې زه يې هېڅ نه شم زغملی. دښمنانو ړومبی زموږ مېنې او وطن ته ځان رانږدې کولو آخر يې زموږ په وطن د غاصبانه تصرف عزم وکړو، دا څوک دی ؟ دا شوده پښتې، چالاکې وړې سترګې میناګانې دي. د ډېرو کلو او مودو څخه چې هېڅ ته د هغې وخت او نېټه نده معلومه، چې زموږ ړومبنې پلرونه پدې ښونو اېسارونو او تړو کې اوسېدل، د څه مودې څخه میناګانو دغې پلو ته پښه را اوږده کړېده، زموږ په مېنه او قام چور او چپاو کوي، شرم، حیا، له خدایه وېره نشته.

نو زما اوس دا پوخ یقین راغلی دی چې په دنیا کې څوک په داسې صلح پسندي او داسې متصوفانه ژوند د اشرارو له لاسه نه شي اوسېدی، نو علاج دا دی چې که غواړئ په دنیا کې د خپل قام سره په خپله مېنه کې آزاد اوسئ نو منښوکو او نوکانو ته د فولاد پوښونه ورکئ، او دا د کوترو جامه د باز په جامه بدله کئ، زما تاسو ته وصیت دی او تاسو یې خپلو اولادونو او خپل قام ته ورسوئ.

کابل ۱۳۱۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګلاب ګل

په دنيا کې د نزاکت، خوشبويي او ښايست د پاره د ګلاب ګل د هر څه نه زيات مشهور دی ګلونه نور هم بې شماره دي، ولې کوم صفتونه چې په ګلاب کې دي هغه د بل يو ګل هم نه دي په نصيب شوي، لکه چې په هم دې وجه ګلاب د تمامو ګلونو (بادشاه) ګڼلی شي. د مشرق په شاعرانو او اديبانو کې خو به ډير کم داسې وي چې هغه په خپلو شعرونو يا په تحريرونو کې د ګلاب ګل په هر لحاظ بهترين شی ګڼلی نه وي. يوازې په مشرق کې څه چې په مغربي ملکونو کې هم د ګلاب ګل ته امتيازي درجه حاصله ده او د شاعرۍ او د ادب دايرې نه بهر د يورپ يو عظيم الشان تاريخي جنګ هم د ګلاب د ګل سره وابسته دی. دا جنګ د ګلاب د ګل په جنګ مشهور دی. ځکه په دې جنګ کې به يوې ډلې د سپين ګلاب ګل او بلې ډلې به د سور ګلاب ګل د ډلې د نشان په طور استعمالوو.

ګلاب تقريباً د دنيا په اکثرو ملکونو کې پيدا کيږي ولې زيات په هندوستان، ايران، افغانستان منځنې مشرق او د يورپ په اکثرو ملکونو او يخو علاقو کې پيدا کيږي. په دنيا کې د ګلابو د ټولو نه لوی باغونه په بلغاريه کې دي وايي چې د بلغاريې ګلاب په دنيا کې خپل ثاني نه لري. د ليرې ليرې ملکونو خلک د بلغاريې د ګلابو د باغونو د ليدو لپاره بلغاريې ته ځي. او د ټولو دا خيال دی چې دومره اعلی ګلاب بل هيچيرته نشته.

نن ورځ د ګلابو بې شماره قسمونه راوتي دي. او په باغونو کې رنګارنګ ګلاب ليدل کيږي. ولې عام خيال دا دی چې په دنيا کې د ټولو نه اول، خدای پاک سپين ګلاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیدا کړی و چې تر لېرې لېرې پورې به ترې نه خوشبويي تله. ورو ورو چې زمانه تېرېده نو په خوشبويي کې يې کمی راتلو او مختلف رنګونو هم پکې پیدا شول.

نن ورځ سور ګلاب ډېر عام دی او د دې سور ګلاب په نسبت ډېر دلچسب روایت مشهور دي.

وايي چې څه وخت بي بي حوا يو سپين ګلاب ښکل کړو نو د ډېر شرم او حيا نه د ګلاب په هر يو رګ کې سرخي راغله او د هغې ورځې نه د ګلاب رنګ سور شو، او سره ګلاب پيدا کېدل شروع شول.

دغه شان يو يوناني روايت دی چې يوه ورځ زهرې (وينس) په ايډ وينس پسې منډه وهله چې په پښه کې يې د سپين ګلاب اغزی مات شو، ګلاب د ډېر شرم او خجالت نه تک سور شو.

پارسي حکايت دا دی چې يوه ورځ بلبله د ګلاب په ښايست او خوشبويي دومره مسته او بې خوده شوه چې به سينه کې يې د ګلاب اغزی ننوتل او وېنې پرې راماتې شوې، دا د وينو څاڅکي چې په سپين ګلاب پرېوتل نو هغه سور شو او د دې بس سور ګلاب پيدا کېدل شروع شول. خير حقيقت هر څه چې وي خو نن ورځ سور ګلاب د سپين ګلاب نه ډېر عام دی او خلک يې زيات خوښوي.

د رنګ نه علاوه د خوشبويي په لحاظ د ګلابو دوه قسمونه دي:

يو سوچه او بل جوته. په خوشبويي کې د اصلي سوچه ګلاب برابر بل يو ګل هم نشي کولی. د دې ګلاب نه د دنيا بهترين عطريات، او عرق جوړېږي. د دې پاڼو او اوبه په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېرو رنځونو کې د دوا په طور استعمالېږي او ډېر فایده مند ګڼلی کېږي. جوته ګلاب ښایسته او رنګیز خو ډېر دي ولې خوشبويي پکې ډېره معمولي وي.

د ګلاب ګل د ښايست معيار ګڼلی کېږي او د عیش او عشرت په سامان کې ورله امتیازي درجه ورکړې شوې ده، د هندوستان د مشهورې ملکې نور جهان خو ګلاب دومره خوښ وو چې یوه لحظه یې له ځانه نه جدا کولو د حمام په اوبو او د لمبلو په تالاوونو کې به د ګلاب ګلونه هر وخت پراته وو. او په هندوستان کې خو دا خبره ډېره عامه ده چې د ګلابو عطر د نورجهان ملکې ایجاد دی.

د یورپ لوی لوی بادشاهان هم د ګلاب د ګل ډېر شوقیان وو لکه چې یو رومي شهنشاه ګیلي نوس دا حکم کړی وو چې زما په بستره کې هره شپه دګلابو ګلونو غوړوئ، د ده په نسبت مشهوره ده چې یوه شپه دی د ګلابو د ګلونو په بستره څملاستو او سحر راپاځېدو نو په ملا کې یې درد وو، نوکرانو ترې تپوس وکړو چې صاحب څه وجه ده ؟ شهنشاه ورته وویل چې بېګا زما په بستره کې څه سخت غوندې څېز پروت وو. بستره راټوله شوه او معلومه شوه چې د ګلاب یوه غوټۍ په غلطۍ سره په بستره کې اچولی شوې وه. دا د پخوانو بادشاهانو د نزاکت حال وو.

په یونان کې به پخوا د هایمن نوي جشن په موقعه د هلکانو جنکو په سر د ګلاب د ګلونو تاج پسرول کېدل او شاعرانو، ادیبانو او د قوم بهادرانو خلکو له به د ګلاب د ګلونو تاج په انعام کې ورکول کېدو. د دې نه زیاته د قدر او عزت بله نښه نه وه.

دغه شان د یورپ عیسایي بادشاهانو کې چې به چا د عیسائیت اعلی ترین خدمات وکړل نو د ورم ستر پاپ به هغه ته د روم دلويي ګرجې د ګلابو یو مقدس بوټی لېږلو او دا به په مذهبي طور سره انتهایي اعزاز ګڼل کېدو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

ډک دي باغ د ګلونو، يو تر بله ښه ښکاري

زه بلبل ګلاب ته ځم، ماته نور څه نه ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای باغوانه

دا څنګه پراخ ښکلی او تازه باغ دی ؟

جګ فولادي غرونه، په لمنو کې يې د شودو په شان د سپينو صافو، رڼو او خوږو اوبو ويالې لکه پېغلې چې د صحرا په سېل وتلې وي، د لوړو لوړو پولو څخه را دانګي. کړېږي وړېږي په مستۍ مستۍ درومي. او د ريديو، غاټولو او ارغوانو په سرو او شنو چمنو کې ننوزي.

واه، څنګه ښه هوا لري.

په دې هوا کې زړه خوشحالېږي، طبيعت غوړېږي، او روح تازه کېږي. د جنت هوا او د جنت مېوې دلته دي. د پسرلي او تازګي کور دلې دی. له دې ځايه، نه ووځي، خو په نوره دنيا کې دوره کوي.

وګورئ، د دې باغ مرغان څنګه بې پروا، څومره شوخ او آزاد دي.

رنګارنګ پيمخي مرغان په خپله خوښه، په شنو چمنو لوړو ونو او اوچتو غرونو کې بې قيده ګرزي، سيل کوي، تفريح کوي او سېلونه او سېلونه الوزي.

د دوی په منځ کې د همدردۍ، خواخوږۍ، آزادۍ او مېني محبت ټول مظاهر په اصلي صورت سره موجود دي. د ظاهر داري، دوه رنګي، غولوني او سترګو ته د خاورو شيندلو اصول دلته نشته.

دا ځای د وحشي او مهذبې دنيا دواړه رقمه غلامي د داغ نه پاک او داسې سپين سپېڅلی دی لکه د پښتنولۍ دنيا.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

راځئ وګورئ ، دا بڼ، هغه بڼ ، دا چمن، هغه چمن. دا اوبه، هغه فواره. دا ډنډ ، هغه شرشره ، دا ګلان ، هغه کياري.

وګورئ: هغه نيالګی څنګه ښايسته نيالګی دی. راځئ چې ورشو ويې ګورو. اوه، دا خو لويه ونه ده. او هو ، دا څومره لوی ډډ لري او بېخونه يې څومره لري لري تللي دي. معلومېږي چې په اصل کې همدغه يوه ونه ده. بېخونه يې تللي، چېرته ورته بڼ او چېرته ورته د ګلانو غوړسکې ټوکېدلي دي.

راځئ چې وګورو چې د دې پاڼې ولې زېړې دي ؟ولې وده نه کوي ؟او ولې دغسې لکه چې بېخونه لري ښاخونه نه لري ؟

ښه، درباندې د لمر رڼا او حرارت نه لګېږي او که چينجی پر لګېدلی دی.

دغه سړی څوک دی ؟وينې دغه. دا ګوره چې تسکوره او تبر ورسره دی. دا - دا څه کوي ؟دا دا خو د ونې بېخ راسپړي. اوه، دا خو د تبر ګذارونه ورباندې ګوي !

اې سړيه ، دا څه کوې ؟مه ونه دې واېسته.

اوه، ته وايې چې بېخ کې يې چينجی دی دغه ترې وباسم. نه دغسې نده. تا خو ټوله ونه له بېخه واېسته. وا ..... د خدای لپاره ونه يې واېسته. دا سړی څه مطلب لري ؟مه، مه، وهه. د دې په وهلو ټول باغ زېږېږي. بس کړه، و نه وهې. مه خبردار. دا وبره شته چې دا مرغان دې ټونګه ټونګه کړي.. دا باغ بې خاونده ندی. دا ډېر غيرتي باغوان لري. او هر چاته ظاهر دی.

هلئ، ګوره، ونه يې واېسته. په انو بانو. او په خندا خندا.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

وا ، هغه بل يې په څانګو لګيا دی.

اف يو يې په ډډ لګيا شو .

اه، باغوان يې څه شو ؟

هغه دی له ورايه ګوري، خو پام يې نه دی.

وګورئ ، يو يې په مخه کې ولاړ دی، او په خبرو کړی يې دی. هلئ ورغبرګ کړئ...

اې باغوانه، د خدای لپاره ، ستا د باغ لويه ونه وهي.

هله !!

کوه هله !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دنيا وېش

د آسمانونو پورته خواته د ځمکې د اوسېدونکو د پاره دا ، ندا ، راغله: اې د ځمکې خلکو ، دنيا زما مال دی خو تاسو ته يې پرېږدم پخپل منځ کې يې په وروری، برابره ووېشئ.

زوړ او ځوان، عالم او عامي شهري او دهقان، ټولو رامنډې کړې او پرې را سره شول. دهقان د تخم کرلو د پاره د ځمکې يوه حصه رايله کړه، ښکاري لېنده په اوږه کېښوده د ځنګله لاره يې ونيوه، تاجر چې ثومره د لاسه کېده خپلې کبسۍ او هميانۍ يې د زرو او جواهرو نه ډکې کړې، پادشاهانو خپل حکم او نفوذ، باج او خراج په خلکو تحميل کړل دنيا په دغه شان تقسيم شوه او هر چا خپله برخه واخېسته.

يوازې شاعر بېچاره د دې لوټ نه محروم پاتې شو خدا يزده له کومه ځايه په منډه راغی، ګورئ چې هر څه تالا شوي دي هېڅ نه دي پاتې، نو په ژړا فرياد يې وويل.

زه مو هېر شوی يم؟ سره د دې چې زه د هر چا نه زيات ستا د رحم او مهرباني مستحق يم. ندا : د وېش په وخت چېرته وېده وې ؟

شاعر: زه تا سره وم، سترګې مې ستا په لور او غوږونه مې ستا ملکوتې آواز ته متوجه وو ، زما په بايلودې او مفتون زړه رحم وکړئ، زه حيران او مبهوت ستا په حضور ولاړ يم هر څه مې هېر وو.

ندا : چاره څه ؟ دنيا ووېشل شوه نور څه نشته که ما سره اوسې د آسمان دروازې تا ته ببرته دي ستا د ګرزېدو او حرکت د پاره هېڅ حدود سرحدونه منع نه دي په ځمکه کې څه کوې؟ ستا د روح د جولان لپاره د آسمانونه پورته فضا تياره ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېنه نه کوم

نه مينېږم ځکه چې مينتوب پرته له لټې او ناپوهې او بدمرغۍ څخه بله نتيجه نلري. نه په پسرلي کې ځان وژنم او نه په مني کې خپل زړه خپه کوم. که ګلان وغوړېږي او له کنډو نه سر راښکاره کړي او يا که مړاوي شي او په ځمکه ورژېږي، که لمر پورته راوخېژي، او يا په اورو کې پټ شي زما يې پرې څه ؟

مين تل د آسمان ستاينه کوي او د هغه ښکليتوب په راز راز ژبو ستايي مګر زما زړه غواړي چې پر آسمان بريالی شم او په هغه لويه فضا کې آلوتنه وکړم او بيا له هغه ځايه دغه نړۍ ته وګورم. ولې به د مرغو په شان په يوه ګوښه کې کېنم او د ځان په وير به بوختېږم ؟

غوره او ښه کار دا دی چې د فدا کاري، جنډه پورته کړم او د شخړي لپاره ځان چمتو کړم. ښايي چې زما د کوښښ په اثر کې د ظلم ونه له بېخه ووځي. ګوندې دغه اميد مې تر سره شي او کلکې ګنډې په خپلو ګوتو پرانېزم.

د ژوندون دوره لنډه ده او مرګ مې انتظاري باسي، نو بايد داسې يو کار ته ملا وتړم چې زما نوم تر ابده پوري لوړ او ژوند وساتي.

هو – چيه د چين نامتو شاعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماتما ګاندي افکار

د ربښتاوو په عمل کې ربښتنې تسکین دی. صداقت پخپله د صداقت انعام دی. له قیمتو څخه قیمته څېز خرخوونکي لپاره لکه څنګه چې د هغې نه بل قیمته څیز لاس ته نه راځي ، دغه شان، ربښتیا ویونکی به د ربښتیا نه زیات نور څه شی وغواړي ؟ ربښتیا چې کوم ځای ته د لمر غوندې ګرمي ورکوي، هلته ژوندون هم ختم کوي. هغه انسان چې خپله ژبه په واک کې نشي ساتلی، هغه د حق مدعي نشي کېدی.

د ربښتاوو نه وروسته په اصل کې عدم تشدد په دنیا کې تر ټولو لوی طاقت دی. هغه هېڅکله عبث نه ځي. تشدد تش د پاسه کامیاب ښکاري. په توره او په خدای باندې اعتقاد لرل دوه متضاد شیونه دي.

که چېري عدم تشدد یا د محبت مذهب زموږ د ژوندانه مذهب نه وای نو په دې فاني دنیا کې زموږ ژوند مشکل کېدو. ژوند خو په مرګ باندې د ظاهري او پخواني فتح علامه ده.

که چېري د انسان او د حیوان په منځ کې کوم اساسي او لوی فرق شته، نو هغه دا دی چې انسان خپل فرض پېژندلی شي. د تېري او اوس زماني ښه خلک د خپل توفیق او طاقت په اندازه د ژوند د دغه ډېر ضروري فرض روښانه مثالونه وو. په دې کې شک نشته چې په موږ کې حیوانیت کله کله ظاهرېږي. مګر د دې نه دا نه ثابتېږي چې دا فریضه (عدم تشدد) غلطه ده. د دېنه تش دا ثابتېږي چې دې باندې عمل مشکل کار دی. د توري په ذریعه چې کوم شی حاصلېږي په توره بېرته هم اخېستل کېږي.

د ټاګور له افکارو څخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما نغمې

ما په ټول ژوند کې ستا د موندلو کوښښ په نغمو سره وکړ.

د غه نغمې وې چې زه یې در په در وګرځولم او د غه نغمې وې چې د دوی په مدد ما د خپلې دنیا په تلاش او احساس کې خپل ځلور واړه خوا وموندلې.

هغه څه چې کله ما زده کړل هغه د غه نغمې وې چې دوی ماته دا راوښودل.

دوی پټې لیارې راته ښېرته کړې. دوی د زړه په افق کې راته ډېر ستورې راوخېژول دوی ټوله ورځ ماته د مسرت او غم د رازونو په طرف لارښودنه کوله او ماښام یې د سفر د ختم په وخت کې زه داد کوم محل در شایې ته راوستم؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سفر تياری

ماته رخصت راکړی شوی دی. اې ورونو ماته په مخه ښه، ووايئ. زه تاسو ټولو ته سلام کوم او روانېږم.

دغه دی د دروازو ټولي کنجيګاني درکوم او د خپل مکان، د ټولو آينده دعوو نه ابرا کوم اوس زه له تاسې څخه تش د مهربانۍ د وروستنيو الفاظو د اورېدو په اميد يم.

مونږ او تاسې ډېره موده همسايه وو ولېکن ماته همېشه د هغې نه زيات عوض راورسېد څومره چې ما ورکړل. اوس ورځ تمامه شوه او هغه ډېوه چې زما تياره ګوټ يې رڼا کاوه مړه شو. د طلب پيغام راغلی دی او اوس زه سفر ته تيار يم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه پوښتنه

د دنيا په دې لوى جشن کې ما ته هم زېرى را رسېدلى دى ځکه زه خوشحاله يم. زما سترګو وليدل. زما غوږونو واورېدل. په دې جشن کې ساز غږول ما ته سپارل شوي دي هغه څه چې ما کولى شو ومې کړل.

زه اوس دا پوښتنه کوم چې تر اوسه ګوندې هغه وخت ندى راغلى چې زه دننه درشم، ستا صورت وګورم او خپل غلى سلام ستا په حضور کې تقديم کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروستۍ ورځي

زه پوهېږم هغه ورځ به راشي چې د دې دنيا نظاره ما لپاره تمامه شي، او ژوند به زما په سترګو، وروستنۍ پرده واچوي او غلی به رخصت شي. ليکن ستوری به هماغسې د شپې ځلېږي صبا به هغه شان لمر راخېژي او ساعتونه به د درياب د چپو غوندې د غم او ښادۍ حساب کوي او موجونه به وهي.

زه چې کوم وخت د خپلو لمحو د دغه انجام فکر کوم. نو د دغه لمحو پرده وشلېږي او زه د مرګ په رڼا کې ستا دنيا او د هغسې بې انتها خزانو ته ګورم، د هغې يو ډېر حقير څېز هم بېمثله او د هغې ډېر ذليل ژوند هم بې بها دی.

هغه شيونه چې د هغو بېکاره آرزو ما کوله او هغه شيونه چې ماته ورسېدل هغه ټول پرېږده. ماته يوازې په هغه حقيقي څېزونو قبضه راکړه چې هغه ما تل پرېښې او غورځولي مې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوندون مبارزه

هر کله چې محاربين ړومبی ځل د خپل ښښتن له ځايه راغلل نو هغوی خپل قوت چېرته پټ کړی وو ؟ د هغوی زغري چېرته وې ؟ د هغوی وسلې کوم ځای وې ؟

هغوی غريب او بېکسه ښکارېدل. کوم وخت چې د خپل بادار له ځايه راوو واته ، نو د غشو باران پرې وشو .

هر کله چې د خپل بادار کور ته بيا لاړل نو هغوی خپل قوت چېري پټ کړ ؟ هغوی توري وغورځولې، غشي او ليندی يې کېښودل ، صلح د هغو په وچولو کې ځلېده، هغوی د خپل ژوندانه مېوې ترشا پرېښودې څه وخت چې د خپل بادار ځای ته بېرته لاړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما دعا

اې زما خاونده ، زه له تا څخه دا غواړم چې زما له زړه څخه دافلاس بنیاد وباسه.

ماته دا قوت راکړه چې د ژوند د ترخو او خوږو برداشت آسانې سره وکړی شم.

ماته دا قوت راکړه چې بې وزي (بې وسي) له زړه ونه وباسم او خپل سر د کوم ګستاخ قوت په مخکې ټيټ نه کړم.

ماته دا قوت راکړه چې خپل ځان له روزمره رذايلو څخه پورته وساتم.

او ما ته دا قوت راکړه چې خپل قوت د مینې سره ستا رضا ته وسپارم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه شرمیږم

د ملاقات تاکلي ځای ته د تلو د پاره ما ټوله لیاره یوازې قطع کړه.

لیکن دا ځوک دی چې په دې چوپې تیاره کې ما سره روان دی. زه ورته د بچ کېدو د پاره لاره پرېږدم خو نه یې شم پرېښودای. هغه په خپل متکبرانه رفتار کې خاوري الوزوي، ځي.

هغه خپل جګ آواز زما د هر یو لفظ سره یو ځای کوي.

اې باداره، دا زما خپل مختصر وجود دی، دی خو نه شرمېږي، لیکن د ده سره ستا دربار ته په رسېدلو زه شرمېږم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه آرزو

هغه سندره چې د هغې د ويلو لپاره زه دلته راغلی وم، بې وينا پاته ده ما خپله ورځ د تارونو په لګولو او جوړولو تېره کړه.

مناسب وخت تر اوسه نه دی راغلی. الفاظ لا ښه موزون شوي نه دي تش د آرزو درد په زړه کې شته.

غوټۍ نه دي غوړېدلي، يوازې هوا ساړه او سبلی کوي، نه ما د هغه صورت وکوت او نه مې د هغه آواز واورېد. ما تش د هغه د ورو قدمونو آواز د هغه سرک څخه اورېدلی دی چې زما د کاله په مخکې دی.

يوه لويه ورځ د فرش په غوړولو تېره شوه، او ډېره تر دغه وخته ونه لګېده؛ زه دی کور ته نشم غوښتلی، زه د ده د وصال په آرزو ژوند کوم؛ لېکن دا ساعت تر اوسه نه دی راغلی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بد بخت خوب

هغه راغی او زما په خوا کې کېناست لېکن زه وېښه نشوم. های، دا خوب څومره بد بخت وو. پیټ دي وي په ما.

هغه راغی، هغه وخت چې شپه تیاره او کراره وه، په لاس کې یې خپل رباب وو. د هغه په نغمو زما خوبونه معمور وو.

افسوس دی چې ولې زما ټولې شپې دغسې خوشې تېرېږي. آه، زه ولې د هغه چا د دېدار په تلوسه یم چې د هغه ساه زما په خوب لګېږي او مس کوي یې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ودې چم

پر زرغوني او پرسيوري پټي ځمکې باندې يوه بنفشه ټوکېدلې وه. د دې نارونه کاږه وو ، او سر يې ځړېده، ما ويل چې ګوندې له کتلو شخه ځان پټوي.

دا يوه ېږ دمينې وړ ګل وو، رنګ يې ځلاند او د خوښې ډک وو . يو د ګل ښکلې چتر يې د پتېدلو لپاره درلود . اوس دا غوړشکې غوړشکې شګوفه ده.

په ډېر ښه رنګ ښکلې شوې وه. او دلته يې ښه ښه بويونه خپرول. تر پټو او ګڼو سيورو لاندې بڼ ته ولاړم.

چې دا ښکلی ګل وګورم. ده ماته د ودې چم راوښود . په خوږې تواضع سره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوشحالي

د خوشحالۍ ځای په جګو او ښکلو قصرونو او په زرو باندې جړا شوو بنګلو کې نه دی
.

خوشحالي په ډېرو شتو او دولتونو چاته په لاس نه ورځي.

خوشحالي د تمول د زرنګار جام نوم نه دی.

خوشحالي د هوسايي د باغ د کوم رنګين ګل نوم دی.

حقيقي خوشحالي د استغنا ، مورې سترګي او د خوشحال زړګي نوم دی او دا شی په دغو شيانو کې پټ او مضمر دی.

خوشحالي د خواهشاتو د محدود کېدلو نوم دی، خوشحالي د قناعت او د خپل زړه څخه د حرص د ايستلو نوم دی. زه په خپل حالت ځکه فخر کوم چې زه د حقيقي مسرت خاوند يم د جوش او هيجان څخه لاس واخله ځکه چې دا شيان اکثر د انسان لپاره مهلک ثابتېږي.

د روغو خلکو سره ناسته ولاړه کوئ، او دا ځکه چې روغتيا هم د رنځورتيا غوندې متعدي شی دی په ټولو جواهرو کې لعل ډېر قيمتي شی دی ليکن معدن چې تر څو پوري صيقل نشي د هغه حقيقي رنګ او جوهر نه معلومېږي بايد مونږ خپلي خبري اتري او کارونه هم صيقل کړو او د هغوی حقيقي رنګ او جوهر ښکاره کړو .

لکه څرنګه چې د علم درياب يو ناپاياو او نامحدوده درياب دی، هم دغه شان د علم د طلب لپاره د لايتناهي زيار او نامحدوده کوښښ په کار دی. د هر انسان لپاره دا خبره

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيالي دنيا

لازمه ده چې خپل ځان د روحاني، مذهبي، جسماني او سلطاني قوانينو څخه خبر کړي
.

څه نه څه جسماني او دماغي زيار ايستل او کار کول ډېر ښه عادت دی. زيار او کوښښ د ژوندون معنی او حاصل دی. په دنيا کې لوی واړه ټول ژوي د خپل ژوندون د حفاظت او خپل خوراک د حاصلولو لپاره زيار باسي.

لاس تر زنې کېناستلو او په بېکارۍ کې هېڅ ګټه او خير نشته، ګټه د زيار د باغ مېوه ده او د خپلو متو ګټه ډېره خوږه او ښه ده او هم دا د قدرت حکم او فيصله ده چې څه کار کوې د هغه کار مطابق نتيجه به درکول کېږي او دا پورته مضمون د دې متل توضيح دی چې څه کرې هغه به رېبې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرګ سره محبت

زه د هغه شپې نه خبر نه وم کوم وخت چې اول اول زه د دې زندګي د دروازې څخه تېر شوم.

هغه قوت څه شی وو چې زه يې په دې پراخه رازګاه کې داسې وغوړولم لکه په نيمه شپه کې چې په ځنګل کې کومه غوټۍ وغوړېږي.

صبا چې ما رڼا ته وکاته نو دستي مې محسوسه کړه چې زه په دې دنيا کې بېګانه نه يم.

او دا چې يو بې صورته او بې نومه، يو ناقابل الفهم شی زما د مور په جامه کې زه په خپلې غېږ کې واخېستم.

دغه شان د مرګ په حال کې هم، هغه نامعلوم شی هغه شان راڅرګند شي کله څرنګه چې هميشه ما هغه پېژندلی دی. او هر کله چې زه د دې ژوند سره مينه لرم نو له دې څخه پوهېږم چې دغسې به د مرګ سره هم مينه وکړم.

هر کله چې مور د خپل ښي تي نه اولاد جدا کوي نو هغه چېغي وهي، لېکن دستي يې کېڼ تي ته اچوي او غلی کوي يې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل لاس ځولانه

ای بندي وو وايه: هغه څوک دی چې ته يې بندي کړی يې ؟

هغه زما بادار دی ، بندی وو ويل: زما خيال وو چې زه په دولت او قوت له هر چا څخه زياتېدی شم. ما په خزانه کې هغه دولت راجمع کړ چې خپل بادشاه ته مې ورکاوه هر کله چې خوب راباندې غالب شو ، نو زه د خپل بادار په بستر کې پرېوتم. څه وقت چې وېښ شوم ومې ليدل چې په خپله خزانه کې بندي يم.

ای بندي ماته ووايه: دا څوک وو چې دا نه ماتېدونکی زنځېر يې جوړ کړ.

بندي وويل: هغه زه يم چې دا زنځېر مې په ډېر احتياط تيار کړ ، زما دا فکر وو چې ناپړه قوت به ټوله دنيا مقيده کړي، او يوازې ما به په بې زواله آزادۍ کې پرېږدي نو په دغه لحاظ ما د شپې او ورځې په زيار سخت اور او د ظالمانه پلکونو وهلو په مدد دا زنځير تيار کړ، کوم وخت چې جوړ شو ، او کړۍ يې په ښه شان سره مضبوطې شوې، نو ومې ليدل چې هغه زنځير زه راګېر کړی يم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آزادۍ جنت

هلته چې زړه نه وېرېږي، او سر نه ټېټوي.

هلته چې علم آزاد دی.

هلته چې دنیا د کورګیو په تنګو دېوالونو نه ده ماته او ټوټې ټوټې نه ده شوي.

هلته چې الفاظ د رېښتینولۍ د عمق څخه راوځي.

هلته چې سعي په استقلال سره خپل وزرونه د تکمیل لپاره خپروي.

هلته چې د عقل صافه چینه د بېکاره دودونو په وچ شګلن بیابان کې خپله لاره نه وره کوي.

هلته چې نفس د تل پراخېدونکي تخیل او عمل پسې ځي.

ای څښتنه د آزادۍ په هغه جنت کې زما ملک بیدار کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبادت

دا نغمه او سرود، دا ورد او وظيفه پرېږده دروازه بنده کړه، د خانقاه په يوازي او تياره گوټ کي ته د چا پرستش کوي هم سترگې وغړوه، گوره چي ستا خدای تا ته مخ نه دی؟

دی هلته دی چي دهقان په بنجره ځمکه کي قلبه کوي، هلته چي مزدور لوی پېټی به شاه اخېستی وړي يې، دی په گرمۍ او يخنۍ کي د هغوی سره دی.

د خپلو تخيلاتو نه راووځه، دغه گلان او بخورات يو خوا کېږده، څه پروا لري که ستا جامې شلېدلي او خچني وي؟ هغه سره يو ځای شه، او د زيار او د زحمت د وچولي د خولو سره و هغه ته ودرېږه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلي خادم چاپ شوي کتابونه:

1 - د کوچنيانو اخلاقي پالنه
2 - نوی ژوندون
3 - روهي ګلونه
4 - پښتونلي
5 - بايزيد روښان
6 - د شريف سرګذشت
7 - د مرغلرو امېل
8 - مکار الاخلاق (پښتو ترجمه)
9 - خيالي دنيا

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library